

Universiteit Leiden

2025 - 2026

Faculteit der Geneeskunde/ LUMC

**Regels en richtlijnen van de examencommissie
van de bacheloropleidingen Biomedische Wetenschappen en Geneeskunde en de
masteropleidingen Biomedical Sciences, Farmacie, Geneeskunde, Health, Ageing and
Society en Population Health Management.**

zoals bedoeld in 7.12b lid 3 van de WHW

Volgens dit artikel stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden die wettelijk aan de examencommissies zijn toegekend en de maatregelen die de examencommissie in dat verband kan nemen. De regels moeten passen binnen het kader van de vastgestelde Onderwijs- en examenregeling Universiteit Leiden (OER).

Vastgesteld op 20 oktober 2025

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen	4
Artikel 1.1	Toepasselijkheid	4
Artikel 1.2	Begripsbepaling	4
Hoofdstuk 2	Taken en werkwijze van de examencommissie	6
Artikel 2.1	Voorzitter, secretaris en extern lid	6
Artikel 2.2	Taken en bevoegdheden van de examencommissie	6
Artikel 2.3	Werkwijze	7
Artikel 2.4	Wijze van indienen verzoek	8
Hoofdstuk 3	Aanwijzing examinatoren.....	9
Hoofdstuk 4	Tentamens.....	10
Artikel 4.1	Vorm van de tentamens	10
Artikel 4.2	Kwaliteitsborging van tentamens	10
Artikel 4.3	Toegangseisen voor tentamens en praktische oefeningen	11
Artikel 4.4	Data van de tentamens	11
Artikel 4.5	Aanmelding en terugtrekking tentamens	12
Artikel 4.6	Het afnemen van de tentamens en de orde tijdens een tentamen	12
Artikel 4.7	Tentamens met gebruik van proctoring	13
Artikel 4.8	Doeltreffende voorziening in geval van functiebeperking	13
Artikel 4.9	Orde tijdens een laboratoriumpracticum	14
Artikel 4.10	Mondelinge tentamens	14
Artikel 4.11	Beoordeling eindwerkstuk	14
Artikel 4.12	Geldigheidsduur van tentamens	15
Artikel 4.13	Inzage en nabespreking	15
Artikel 4.14	Vrijstelling van het afleggen van tentamens en van deelname aan praktische oefeningen	15
Artikel 4.15	Bewaartermijnen	15
Hoofdstuk 5	Examens en getuigschriften.....	17
Artikel 5.1	Het afleggen van het examen	17
Artikel 5.2	Compensatie	17
Artikel 5.3	Goedkeuring van examenprogramma's	17
Artikel 5.4	Getuigschrift en diplomasupplement	17
Artikel 5.5	Examenjudicium	18
Artikel 5.6	Bewaartermijnen	18
Artikel 5.7	Uitsluiting van de opleiding of bepaalde onderdelen daarvan	18
Hoofdstuk 6	Fraude, onregelmatigheid en plagiaat.....	19

Artikel 6.1	Fraude	19
Artikel 6.2	Meegebrachte teksten	19
Artikel 6.3	Door de examiner te treffen maatregelen bij onregelmatigheid of fraude	19
Artikel 6.4	Door de examencommissie te treffen sancties bij onregelmatigheid of fraude	20
Artikel 6.5	Te treffen maatregelen naar aanleiding van plagiaat	21
Artikel 6.6	Onregelmatigheden	22
Hoofdstuk 7	Het bindend studieadvies in de bacheloropleiding én het besluit studievoortgang.	23
Artikel 7.1	Dossiervorming bindend studieadvies	23
Artikel 7.2	Het bindend studieadvies	23
Artikel 7.3	Het besluit studievoortgang internationale studenten (MoMi)	23
Hoofdstuk 8	Klachten en beroepen	24
Artikel 8.1	Indiening	24
Artikel 8.2	Behandeling van klachten	24
Artikel 8.3	Behandeling van beroepen	24
Hoofdstuk 9	Jaarlijkse verslaggeving	25
Artikel 9.1	Verslaggeving	25
Hoofdstuk 10	Slotbepalingen.....	26
Artikel 10.1	Bijzondere omstandigheden	26
Artikel 10.2	Wijzigingen	26
Artikel 10.3	Inwerkingtreding	26
Hoofdstuk 11	Praktische informatie.....	27
Artikel 11.1	Contactgegevens	27
Artikel 11.2	Indien overige verzoeken	27
Appendices	28	
Appendix Biomedische Wetenschappen (BSc) en Biomedical Sciences (MSc)		28
Appendix Farmacie (MSc)		30
Appendix Geneeskunde (BSc)		32
Appendix Geneeskunde (MSc)		34
Appendix Health Ageing and Society (MSc)		38
Appendix Population Health Management (MSc)		39
BIJLAGE 1 MODEL FORMULIER PROCES VERBAAL.....		40
BIJLAGE 2 MODEL FORMULIER MELDING PLAGIAAT		41
BIJLAGE 3 GEDRAGSCODE PLAGIAAT UNIVERSTEIT LEIDEN		43
BIJLAGE 4 Procedure Onvoldoende beoordeling en/of professionaliteit coschap Farmacie		45
BIJLAGE 5 Stappenplan - Bij twijfel aan perspectief		47
Bijlage 6 TOETSINGSREGELING VOORTGANGSTENTAMENS GENEESKUNDE LUMC 2025-2026		48

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid

1. Deze regels zijn vastgesteld door de examencommissies en van toepassing op de tentamens en examens van de bacheloropleidingen Biomedische Wetenschappen en Geneeskunde en de masteropleidingen Biomedical Sciences, Farmacie, en Geneeskunde, Health, Ageing and Society en Population Health Management van de Universiteit Leiden, hierna te noemen de opleiding.

2. Deze regels en richtlijnen worden in het Nederlands en Engels vastgesteld. Indien er onverhoopt verschillen zijn tussen de beide versies, is de Nederlandse versie leidend.

Artikel 1.2 Begripsbepaling

AI-software	Artificiële of kunstmatige intelligentie (AI) is de mogelijkheid van een machine om mensachtige vaardigheden te vertonen zoals redeneren, leren, plannen en creativiteit. ¹ Vormen van AI-software zijn onder meer virtuele assistentie, software voor beeldanalyse, zoekmachines, systemen voor spraak- en gezichtsherkenning, (zelflerende) applicaties die zelfstandig in staat zijn om bestaande of nieuwe verbanden en/of patronen te ontdekken in (big) data en zelfstandig beslissingen te nemen, chatbots zoals ChatGPT.
Tentamen	een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de WHW). Het onderzoek kan zowel schriftelijk, mondeling als digitaal, of een combinatie hiervan, plaatsvinden. Een tentamen kan uit meerdere deeltentamens of praktische oefeningen bestaan. Onder een tentamen wordt ook verstaan: een high-stakes beslismoment. Uitsluitend aan een tentamen zijn studiepunten verbonden. Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de door de examencommissie bepaalde werkwijze voor de kwaliteitsborging van tentamens en examens. De onderlinge weging is vastgelegd in de OER en de Studiegids.
Toets	een toets is een instrument ter beoordeling van verworven kennis & inzicht, vaardigheden en professioneel gedrag van een individuele student. Een toets heeft een formatieve óf een summatieve functie; een summatieve toets is óf een deelttoets óf een eindtoets.
Deeltentamen	Een (summatieve) toets die, naast één of meerdere andere deeltentamens of praktische oefeningen, deel uitmaakt van een tentamen en bijdraagt aan het eindcijfer van het tentamen. De onderlinge weging is vastgelegd in de OER en de e-Studiegids.
Coschap	een stage in een apotheek (Farmacie) of op een klinische afdeling (Geneeskunde) die ten doel heeft het verkrijgen van kennis, inzicht en vaardigheden met betrekking tot een bepaald medisch specialisme.
OER:	de door het faculteitsbestuur vastgestelde Onderwijs- en examenregeling van de opleiding;

¹ https://www.europarl.europa.eu/news/nl/headlines/society/20200827STO85804/wat-is-artificiele-intelligentie-en-hoe-wordt-het-gebruikt?at_campaign=20234-Digital&at_medium=Google_Ads&at_platform=Search&at_creation=DSA&at_goal=TR_G&at_audience=&at_topic=Artificial_Intelligence&gclid=Cj0KCQiw7uSkBhDGARIsAMCZNIJtmvZiYs2g9giVER1E3cc7On7XCNWrwQZ9kIC5kZVhru7tURsuBfsaAqgpEALw_wcB

Praktische oefening:	<p>een praktische oefening als (onderdeel van) een tentamen of examen als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, onder d van de wet, in één van de volgende vormen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het maken van een scriptie/eindwerkstuk/afstudeerverslag/eindwerk van een opleiding, - het maken van een werkstuk of een proefontwerp, - het uitvoeren van een onderzoekopdracht, - het deelnemen aan veldwerk of een excursie, - het doorlopen van een stage, of - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
Surveillant	degene die door of namens het faculteitsbestuur is belast met het feitelijke toezicht, zowel fysiek als digitaal, met proctoring, op de orde tijdens een tentamen.
Eerste beoordelaar:	de examiner die (als eerste) de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag begeleidt, leest en beoordeelt.
Tweede beoordelaar:	de examiner die (als tweede) de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag leest en beoordeelt.
Derde beoordelaar	Door de examencommissie aangewezen derde examiner in geval eerste en tweede beoordelaar niet tot één oordeel over de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag kunnen komen.
Regeling stages	De (eventueel) door de examencommissie vastgelegde regeling waarin de procedure rondom de stages is vastgelegd en de eventuele gemandateerde taken aan de stage (internship) commissie staan beschreven.
Toetsbeoordelings commissie	Subcommissie van de examencommissie die de toetsvragen van tentamens beoordeelt en adviezen geeft aan de tentamensamenstellers.
Wet	Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek WHW.

Voor het overige hebben de begrippen de betekenis die de WHW of de OER daaraan verbindt.

Hoofdstuk 2 Taken en werkwijze van de examencommissie

Artikel 2.1 Voorzitter, secretaris en extern lid

- 2.1.1 De examencommissie heeft een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter.
- 2.1.2 Aan de examencommissie wordt een ambtelijk secretaris toegewezen.
- 2.1.3 De examencommissie heeft een extern lid. De examencommissie kan een extern lid voor benoeming voordragen. Dit lid kan een aantal specifieke taken toegewezen krijgen.

Artikel 2.2 Taken en bevoegdheden van de examencommissie

- 2.2.1 In Artikel 12 van het Reglement van de Faculteit der Geneeskunde van de Universiteit Leiden/LUMC, zijn nadere regels opgenomen over de wijze van benoeming, benoemingstermijnen en de samenstelling van de examencommissie.
- 2.2.2 De examencommissie is het orgaan dat de opdracht heeft op objectieve en deskundige wijze vast te stellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.
- 2.2.3 De examencommissie heeft de volgende taken en bevoegdheden:
 - I. **Algemene taken**
 - a. het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens;
 - b. het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens, examens, programmatisch toetsen, coschappen en stages;
 - c. in de bacheloropleidingen het namens het faculteitsbestuur uitbrengen van het (bindend) studieadvies als bedoeld in artikel 7.8b van de wet én de Regeling Bindend Studieadvies Universiteit Leiden;
 - d. in de bacheloropleiding, in de premaster, de educatieve module en in de masteropleiding het namens het college van bestuur uitbrengen van het besluit studievoortgang aan studenten met een verblijfsvergunning als bedoeld in het Vreemdelingenbesluit 2000 én de Regeling studievoortgang internationale studenten (MoMi) 2024 Universiteit Leiden²;
 - e. het jaarlijks opstellen van een verslag van haar werkzaamheden voor het faculteitsbestuur;
 - II. **Opleidingsprogramma en examen**
 - f. het door de meest daarvoor in aanmerking komende examencommissie verlenen van toestemming aan een student om een door die student samengesteld programma als bedoeld in artikel 7.3h van de wet te volgen, waarvan het examen leidt tot het verkrijgen van een graad, waarbij de examencommissie tevens aangeeft tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren voor de toepassing van deze wet;
 - g. het goedkeuren in individuele gevallen van de keuze van onderwijseenheden die tot de opleiding behoren;
 - h. het vaststellen, voor zover het faculteitsbestuur dat heeft bepaald als voorwaarde voor het afleggen van examens of onderdelen daarvan, dat het bewijs is geleverd van voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht kunnen volgen van het onderwijs door degene aan wie vrijstelling is verleend van de vooropleidingseis als bedoeld in artikel 7.24 van de wet op grond van het bezit van een buiten Nederland afgegeven diploma, dan wel in geval vrijstelling is verleend van de toegangseis voor de postpropedeutische fase van de opleiding;
 - i. het uitreiken van een getuigschrift en een supplement uitgereikt als bedoeld in artikel 7.11, vierde lid, van de wet ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd;
 - j. het afgeven van een verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door betrokkene met goed gevolg zijn afgelegd in geval een student meer dan een tentamen met goed gevolg heeft afgelegd

² <https://www.organisatiegids.universiteit leiden.nl/reglementen/algemeen/regeling-studievoortgang-studenten-met-een-verblijfsvergunning-voor-studie>

doch aan wie geen getuigschrift als bedoeld onder i kan worden uitgereikt;

III. Tentamens en vrijstellingen

- k. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de onderwijs- en examenregeling om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen (onder meer de zak-slaagregeling);
- l. het verlenen van vrijstelling voor het afleggen van één of meer tentamens, stages of coschappen op een van de gronden die zijn vermeld in de onderwijs- en examenregeling;
- m. het in voorkomende gevallen verlengen van de in de onderwijs- en examenregeling bepaalde geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens;
- n. het in bijzondere gevallen bepalen of een coschap op een andere wijze wordt afgelegd en of een tentamen mondeling, schriftelijk, digitaal, fysiek of op een andere wijze wordt afgelegd, in afwijking van hetgeen daarover in de onderwijs- en examenregeling is geregeld;
- o. het in bijzondere gevallen bepalen of een tentamen in openbaarheid wordt afgenomen, in afwijking van hetgeen daarover in de onderwijs- en examenregeling is geregeld;
- p. het al dan niet onder oplegging van vervangende eisen verlenen van vrijstelling van de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen;
- q. het nemen van maatregelen en het opleggen van sancties indien een student of extraneus fraudeert.
- r. het toekennen van doeltreffende voorzieningen voor het volgen van onderwijs en afleggen van tentamens en volgen van coschappen aan studenten met een functiebeperking als bedoeld in de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte;
- s. het vaststellen van regels met betrekking tot de beoordeling van coschappen en/of stages;
- t. het aanwijzen van examinatoren;

Artikel 2.3 Werkwijze

- 2.3.1 De examencommissie beslist bij gewone meerderheid van stemmen. Bij staking der stemmen geeft het oordeel van de voorzitter de doorslag.
- 2.3.2 De examencommissie kan haar leden dan wel anderen die daarvoor gezien hun functie in aanmerking komen, schriftelijk mandateren tot het nemen van bepaalde besluiten. De commissie kan de gemandateerde instructies geven ter zake van de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid.
- 2.3.3 De gemandateerde neemt besluiten op basis van de OER, de onderhavige Regels en Richtlijnen en eerder gevormd beleid. De gemandateerde personen dan wel instanties leggen verantwoording af over hun handelen. Er wordt vastgelegd hoe deze verantwoording plaatsvindt. Bij afwijkingen van eerder gevormd beleid beslist de gehele examencommissie.
- 2.3.4 De examencommissie heeft in ieder geval het volgende vastgelegd:
 - a. de samenstelling van de examencommissie;
 - b. de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter, overige leden en ambtelijk secretaris;
 - c. taken die gemandateerd worden én aan welke functionaris die taken gemandateerd worden, inclusief wijze van verantwoording over besluitvorming;
 - d. vergaderfrequentie, openbaarheid en geheimhouding;
 - e. wijze van verslaglegging en archivering van vergaderingen en besluiten;
 - f. interne werkwijze ten aanzien van:
 - aanwijzing examinatoren;
 - borging kwaliteit van tentamens;

- aanvragen vrijstelling;
 - fraude;
 - BSA;
 - Besluit studievoortgang (Momi).
- g. registratie van de handtekeningen van de leden.
- 2.3.5 In geval van onvoorziene spoedeisende omstandigheden is de (vice)voorzitter bevoegd om namens de examencommissie eigenstandig besluiten te nemen, De (vice)voorzitter informeert de examencommissie dan wel betrokken hier zo snel mogelijk schriftelijk over.

Artikel 2.4 Wijze van indienen verzoek

- 2.4.1 Een verzoek aan de examencommissie wordt ingediend via het mailadres van de examencommissie of door een verzoek in te dienen middels het daarvoor bestemde webformulier. De mailadressen van de examencommissie en de links naar haar webpagina staan vermeld in de appendix.
- 2.4.2 Een verzoek dient uiterlijk 30 werkdagen voorafgaand aan de start van het betreffende onderwijsonderdeel te worden ingediend bij de examencommissie.
- 2.4.3 De examencommissie neemt alleen studentverzoeken in behandeling die zijn verzonden vanaf het emailadres van de Universiteit Leiden en waarbij het studentnummer is vermeld.
- 2.4.4 De examencommissie heeft 30 werkdagen de tijd om verzoeken af te handelen.
- 2.4.5 De volgende verzoeken kunnen worden ingediend via het daarvoor bestemde webformulier:
- Verzoek vrijstelling onderwijsonderdeel: [Aanvraag vrijstelling voor een onderwijsonderdeel \(lumc.nl\)](#)
 - Verzoek uitstel bachelordiplomering: [Verzoek tot uitstel bachelordiplomering \(lumc.nl\)](#)
 - Het indienen van een verzoek voor de vrije keuzeruimte voor de master Farmacie wordt gedaan via KL-APP (keuzeproject) of het formulier (keuzevak), zie Brightspace.
 - Verzoek tussentijdse instroom master Geneeskunde na afwezigheid van 2 jaar of langer: [Aanvraag tussentijdse instroom master Geneeskunde \(lumc.nl\)](#)*
 - Andere verzoeken kunnen gestuurd worden naar het desbetreffende e-mailadres. Zie hoofdstuk 11. Meer informatie over het indienen van een verzoek is te vinden op de desbetreffende Examencommissiewebsite.

**Een student die in het bezit is van een bachelorsdiploma Geneeskunde zoals genoemd in art. 5.2 van de OER en toegelaten wil worden langer dan twee jaar na de diplomeringdatum dient middels het daarvoor bestemde webformulier een gemotiveerd verzoek bij de examencommissie in te dienen. De examencommissie kan ingangseisen stellen aan het starten met de coschappen in de Master.*

Hoofdstuk 3

Aanwijzing examinatoren

- 3.1.1 Voor de aanvang van elk studiejaar en verder zo vaak als dat noodzakelijk is wijst de examencommissie voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan examinatoren aan en maakt dit schriftelijk aan de examinatoren bekend.
- 3.1.2 Een examiner beschikt over vakdeskundigheid en toetsdeskundigheid overeenkomstig de normen voor kwaliteitsborging genoemd in artikel 4.2.
- 3.1.3 De examencommissie kan meer dan één examiner voor een tentamen aanwijzen.
- 3.1.4 De examencommissie kan externe examinatoren aanwijzen. Zij vergewist zich ervan dat deze examinatoren voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. De externe examinatoren ontvangen een aanstellingsbrief van de examencommissie waarin vermeld staat dat zij zijn aangewezen als externe examiner en voor het afnemen van welk tentamen zij aangewezen zijn.
- 3.1.5 De examencommissie maakt de aangewezen examinatoren bekend aan de studenten en betrokken medewerkers. De bekendmaking gebeurt door publicatie op de website van de desbetreffende opleiding.
- 3.1.6 De examencommissie kan de aanwijzing om gewichtige redenen ongedaan maken.
- 3.1.7 De examinatoren verstrekken de examencommissie de gevraagde inlichtingen.

Hoofdstuk 4 Tentamens

Artikel 4.1 Vorm van de tentamens

- 4.1.1 De vorm van de tentamens is vastgelegd in de OER en de Studiegids. In bijzondere gevallen kan de examencommissie in overleg met de examinator besluiten dat het tentamen in een andere vorm dan aangegeven zal plaatsvinden. De examinator maakt ten minste 25 werkdagen³ voorafgaand aan het afnemen van het tentamen namens de examencommissie bekend op welke wijze dit zal worden afgenomen.
- 4.1.2 De examencommissie kan op gemotiveerd verzoek van de student toestaan dat een tentamen op andere wijze wordt afgelegd dan in de OER en de Studiegids is vastgelegd. De examencommissie beslist na overleg met de examinator, binnen tien werkdagen na ontvangst van het verzoek.
- 4.1.3 Tentaminering kan groepsgewijs plaatsvinden. Er vindt een individuele beoordeling plaats ingeval een presentatie, onderzoek, verslag of andere onderwijsprestatie in groepsverband wordt verricht.
- 4.1.4 Aanvullend op art. 4.6.2. van de OER geldend voor de faculteit Geneeskunde kan de examencommissie in uSis gepubliceerde fouten herstellen binnen een termijn van zes weken na de datum waarop het resultaat gepubliceerd is. Na deze termijn ontleent de student rechten aan de resultaten die in uSis staan vermeld. Uitzondering hierop zijn gevallen waarbij de examencommissie fraude constateert, zie hoofdstuk 6 van de Regels en Richtlijnen.

Artikel 4.2 Kwaliteitsborging van tentamens

- 4.2.1 Elk tentamen of stage omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.
- 4.2.2 De vragen en opgaven van een tentamen zijn duidelijk en ondubbelzinnig en bevatten voldoende aanwijzingen voor de vereiste detaillering van de antwoorden.
- 4.2.3 Het tentamen of stage is geschikt en dient uitsluitend om te onderzoeken of de student de kwaliteiten heeft verworven die tevoren als doel van de betrokken onderwijsseenheid zijn vastgesteld en die zijn vastgelegd in de Studiegids.
- 4.2.4 Het tentamen is zo specifiek dat alleen de studenten die de stof voldoende beheersen de vragen goed kunnen beantwoorden. Het tentamen is afgestemd op het niveau van de onderwijsseenheid.
- 4.2.5 De vragen en opgaven van het tentamen zijn zo evenwichtig mogelijk gespreid over de examenstof of te tentamineren competenties.
- 4.2.6 De vragen en opgaven van het tentamen hebben uitsluitend betrekking op de tevoren bekend gemaakte examenstof of competenties waarvan de aard en omvang voor de aanvang van het onderwijs dat op het tentamen voorbereidt in hoofdzaak bekend wordt gemaakt. Voor studenten is het vooraf duidelijk hoe en waarop zij beoordeeld worden.
- 4.2.7 Er mag geen overlap (dezelfde vragen) zitten tussen toets/herkansing. Voor hergebruik van toetsvragen uit het voorgaande academisch jaar (eerste en tweede gelegenheid) geldt een richtlijn van maximaal 15%.
- 4.2.8 De vragen en opgaven van een tentamen worden door tenminste twee examinatoren ontworpen. (vier-ogenprincipe).
- 4.2.9 De duur van elk tentamen is zodanig dat de student redelijkerwijs voldoende tijd heeft om de vragen te beantwoorden en/of de opgaven te maken.
- 4.2.10 De beoordeling van schriftelijke of digitale tentamens geschiedt aan de hand van tevoren schriftelijk

³ Overeenkomstig de door het College van Bestuur op 8 juni 2021 vastgestelde uitgangspunten voor onderwijs en tentaminering in het 1^e semester 2021-2022 geldt dat in geval van overmacht de examinator namens de examencommissie uiterlijk 5 werkdagen voorafgaand aan het afnemen van het tentamen bekend maakt op welke wijze het tentamen zal worden afgenomen.

vastgestelde normen.

- 4.2.11 De werkwijze rond de kwaliteitsborging van tentamens is vastgelegd door de examencommissie.
- 4.2.12 De examencommissie beoordeelt steekproefsgewijs de validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de tentamens. Het resultaat van de beoordeling wordt besproken met de betrokken examiner of examinatoren.
- 4.2.13 Daarnaast kan de examencommissie een onderzoek instellen naar de validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid van het tentamen wanneer evaluaties of resultaten hiertoe aanleiding geven.
- 4.2.14 Bij de in 4.2.12 en 4.2.13 bedoelde beoordeling kan de examencommissie zich laten bijstaan door deskundigen.
- 4.2.15 De examencommissie borgt de kwaliteit van de wijze waarop het surveilleren zowel fysiek als digitaal, wordt uitgevoerd en besteed in ieder geval aandacht aan de volgende onderdelen:
- of er voldoende maatregelen worden genomen om te voorkomen dat er tijdens het tentamen wordt gefraudeerd;
 - of de identiteit van de student die het tentamen aflegt geverifieerd kan worden;
 - of bevestigd kan worden dat het tentamen binnen de gestelde termijn is afgerond.

Artikel 4.3 Toegangseisen voor tentamens en praktische oefeningen

- 4.3.1 De examiner vergewist zich ervan dat is voldaan aan de voorwaarden voor toelating tot het tentamen of stage die in de OER zijn vastgelegd dan wel voortvloeien uit de wet of een universitaire regeling.
- 4.3.2 Een verzoek als bedoeld in artikel 4.2.2 van de OER wordt alleen behandeld indien het vergezeld gaat van een studieplan en een overzicht van alle relevante informatie die betrekking heeft op het verzoek.
- 4.3.3 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden die in dat jaar worden aangeboden. Indien het tentamen van een onderwijseenheid uit meer dan één deeltentamen bestaat, kan voorts in de vakbeschrijving in de Studiegids worden bepaald dat niet alle deeltentamens een herkansing kennen. In dat geval dient de student minimaal in staat te worden gesteld om in de tweede tentamengelegenheid het vak met een voldoende af te sluiten door een toets die representatief is voor het gevolgde vak.
- 4.3.4 Voor praktische oefeningen die niet in hetzelfde studiejaar kunnen worden herkanst, kan de examiner in bijzondere gevallen bepalen dat een herkansingsopdracht wel in hetzelfde studiejaar mogelijk is. Een herkansingsopdracht moet recht doen aan de leerdoelen die bij de oorspronkelijke opdracht werden getoetst.
- 4.3.5 De opleiding kent voorwaarden voor deelname aan en/of de beoordeling van onderzoekstages. Deze zijn beschreven in de Studiegids.
- 4.3.6 De opleiding kent aanvullende voorwaarden met betrekking tot voorkennis voor deelname aan onderwijseenheden, tentamens of praktische oefeningen. Deze staan beschreven in het onderwijsprogramma in de Studiegids.

Artikel 4.4 Data van de tentamens

- 4.4.1 Voor zover die niet in de OER en de Studiegids zijn vastgelegd, worden de data waarop tentamens schriftelijk fysiek of digitaal worden afgenomen uiterlijk een maand voor de aanvang van het studiejaar namens de examencommissie vastgesteld en bekendgemaakt via MyTimetable, tenzij als gevolg van overmacht de datum niet eerder dan 5 werkdagen vooraf kan worden meegedeeld.
- 4.4.2 Van het bepaalde in 4.4.1 kan in geval van overmacht door het Duaal Management worden afgeweken

voor zover de situatie dit toe laat na ontvangen van advies van de opleidingscommissie én indien belangen van de studenten daardoor redelijkerwijze niet worden geschaad.

- 4.4.3 De data voor mondelinge tentamens worden vastgesteld door de examinator, indien mogelijk in goed overleg met de student.
- 4.4.4 Het bepaalde in 4.4.3 is zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op toetsingen die anders dan schriftelijk (fysiek of digitaal) of mondeling plaats vinden.

Artikel 4.5 Aanmelding en terugtrekking tentamens

- 4.5.1 Een tentamen kan niet worden afgelegd of het resultaat daarvan beoordeeld dan nadat de student zich voor deelname heeft aangemeld volgens de procedure in het geldende Inschrijfprotocol (als bedoeld in artikel 3.4 OER 2025-2026).

Artikel 4.6 Het afnemen van de tentamens en de orde tijdens een tentamen

- 4.6.1 Bij tentamens die fysiek of digitaal op afstand worden afgenomen kan de examencommissie op verzoek van het faculteitsbestuur of vanuit het oogpunt van de kwaliteit van toetsing een advies geven over de inzet van middelen, zoals surveillanten of proctoring, ter voorkoming van fraude. Het Onderwijs Service Centrum zorgt voor de organisatie van de tentamenronde en adviseert met betrekking tot de aanwijzingen en instructies aan de surveillanten.
- 4.6.2 De student is verplicht de aanwijzingen van de examencommissie dan wel de examinator die voor de aanvang van het tentamen zijn gepubliceerd, alsmede aanwijzingen die tijdens en onmiddellijk na afloop van het tentamen worden gegeven, op te volgen.
- 4.6.3 De student dient zich op verzoek van of vanwege de examinator deugdelijk te legitimeren met diens collegekaart en wettig legitimatiebewijs.
- 4.6.4 Indien een student zich niet kan legitimeren of indien een student een of meer aanwijzingen als bedoeld in artikel 4.6.2 niet opvolgt, dan kan deze door de examinator worden uitgesloten van de verdere deelname aan het desbetreffende tentamen. Voordat de examinator een besluit tot uitsluiting neemt, maakt de examinator een proces verbaal op, en geeft de examinator de student de gelegenheid dit proces verbaal te lezen, en hieraan haar/zijn eigen verklaring toe te voegen.
- 4.6.5 Alleen studenten die zich hebben aangemeld voor een toets/tentamen mogen de tentamenruimte betreden. Studenten die niet zijn ingeschreven zijn uitgesloten van deelname aan het tentamen. Gedurende de looptijd van de universitaire 'pilotregeling voor noodgevallen' is deelname zonder inschrijving onder bepaalde voorwaarden mogelijk. Deze voorwaarden zijn uitgewerkt in de [pilotregeling](#).
- 4.6.6 Degene die met de leiding van het afnemen van het tentamen is belast, is bevoegd een student die ingeschreven is voor het tentamen maar te laat komt de toegang tot het tentamen te weigeren. De student die te laat na de aanvang van een tentamen waarvoor diegene is ingeschreven verschijnt wordt niet toegelaten, maar wordt wel geacht aan het tentamen te hebben deelgenomen.
- 4.6.7 Bij tentamens die digitaal op afstand worden afgenomen kan de examencommissie bepalen dat de student voorafgaand aan het tentamen een volledig ingevulde 'Verklaring van originaliteit' inlevert.
- 4.6.8 In aanvulling op 4.6.6 worden studenten bij tentamens die twee uur of langer duren tot uiterlijk 45 minuten na de vastgestelde aanvangstijd toegelaten tot de ruimte waarin het tentamen wordt afgenomen en kunnen niet eerder dan een half uur voor het vastgestelde eindtijdstip van het tentamen het afleggen daarvan beëindigen, tenzij de examinator daarvoor toestemming geeft.
- 4.6.9 Bij tentamens die twee uur of korter duren is toelating tot de tentamenruimte na de start van de tentamenafname niet toegestaan, tenzij de examinator daarvoor toestemming geeft.
- 4.6.10 Bij tentamens die digitaal op afstand worden afgenomen worden studenten tot uiterlijk 15 minuten na de vastgestelde aanvangstijd toegelaten tot de (digitale) ruimte waarin het tentamen wordt afgenomen. De student neemt bij inlogproblemen direct contact op met de examinator.

- 4.6.11 Indien een tentamen digitaal wordt afgenomen en er sprake is van een technische storing bij de universiteit waardoor het tentamen geen verdere doorgang kan vinden, beslist de examencommissie of en wanneer een nieuw tentamen wordt gepland. Bij individuele gevallen bepaalt de examiner of de deelname ook bij storing meetelt als een tentamenkans.
- 4.6.12 Communicatieapparatuur, waaronder mobiele telefoons, smartwatches, smartphones dient gedurende het afnemen van het – digitale - tentamen te zijn uitgeschakeld. Andere elektronische apparatuur, anders dan communicatieapparatuur, mag niet worden gebruikt dan met voorafgaande toestemming van de examiner.
- 4.6.13 De student mag, naast de tentamenbescheiden en (in beperkte mate) eten en drinken, uitsluitend een potlood, gum, pen, collegekaart en ID-kaart op tafel hebben liggen, tenzij de examiner toestaat dat boeken, syllabi, aantekeningen, e.d. geraadpleegd mogen worden.
- 4.6.14 Indien een student de orde verstoort, krijgt die een waarschuwing. Indien de student de orde blijft verstoren, kan de examiner of surveillant de student verzoeken de zaal dan wel de digitale tentamenomgeving te verlaten. De examiner maakt dan een proces verbaal op. De examiner vertelt de betrokken student dat geen beoordeling van het tentamen plaatsvindt tot de examencommissie een uitspraak heeft gedaan.
- 4.6.15 De examiner stelt de examencommissie onverwijld schriftelijk in kennis van een maatregel genomen op grond van het bepaalde in 6.3.

Artikel 4.7 Tentamens met gebruik van proctoring

- 4.7.1 Proctoring kan alleen in zeer uitzonderlijke situaties worden toegepast. De student dient hiertoe meer dan 30 dagen voor het tentamen een verzoek in bij de examencommissie. De examencommissie besluit of proctoring wordt toegestaan.
- 4.7.2 Bij tentamens met gebruik van proctoring wordt het [Protocol Surveillance op Afstand](#) gevolgd. Uiterlijk 10 werkdagen van tevoren wordt de student door de opleiding op de hoogte gebracht van de voorwaarden voor deelname aan een tentamen met proctoring en over de maximale duur van het tentamen.
- 4.7.3 Met deelname aan het tentamen gaat de student akkoord met het opnemen en het verzamelen van de data door het gebruikte proctoring systeem.
- 4.7.4 Als de examiner niet kan vaststellen dat aan alle voorwaarden uit dit artikel 4.7 is voldaan kan de examiner niet vaststellen of de toets op een correcte wijze is afgenomen. De toets kan dan ongeldig worden verklaard.
- 4.7.5 De student kan vanwege zwaarwegende privacybezwaren weigeren om deel te nemen aan een digitaal tentamen met proctoring. De student dient de examencommissie daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen door een mail te sturen naar de betreffende examencommissie. De student kan de examencommissie vragen om een alternatieve toets. De examencommissie kan besluiten een alternatieve toets toe te staan of besluiten dat de student moet wachten totdat het tentamen op andere wijze fysiek of digitaal kan worden afgenomen.

Artikel 4.8 Doeltreffende voorziening in geval van functiebeperking

- 4.8.1 Een student met een functiebeperking als bedoeld in de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte heeft recht op doeltreffende voorzieningen bij een tentamen.
- 4.8.2 De examencommissie beslist op een verzoek om een doeltreffende voorziening met inachtneming van de wettelijke regels de procedure zoals vastgelegd in het Protocol Studeren met een functiebeperking van de Universiteit Leiden.
- 4.8.3 Een verzoek om een doeltreffende voorziening bij een tentamen wordt ingediend via de tegel 'studeren met functiebeperking' in uSis (<https://usis.leidenuniv.nl/>).

- 4.8.4 Een student met een functiebeperking kan een verzoek indienen voor een tentamenvoorziening voor tijdverlenging van 10 minuten extra tijd per uur voor het afleggen van een tentamen, via de tegel 'studeren met een functiebeperking' in uSis (<https://usis.leidenuniv.nl/>). Een student is verplicht adequate bewijsstukken in te dienen met betrekking tot diens functiebeperking.
- 4.8.5 Verzoeken en bewijsstukken voor een tentamenvoorziening voor tijdverlenging van 10 minuten extra tijd per uur voor het afleggen van een tentamen worden beoordeeld door de studentendecaan.
- 4.8.6 De studentendecaan heeft een mandaat om in deze verzoeken namens de examencommissie te besluiten voor zover de gevraagde tentamenvoorziening is voor tijdverlenging van 10 minuten extra tijd per uur voor het afleggen van een tentamen.

Artikel 4.9 Orde tijdens een laboratoriumpracticum

- 4.9.1 De practicumleiding zorgt ervoor dat ten behoeve van de practicumproeven zo nodig assistenten worden aangewezen, die erop toezien dat het practicum in goede orde verloopt.
- 4.9.2 De student is verplicht zich op verzoek van of vanwege de examinerator te legitimeren met diens collegekaart en wettig legitimatiebewijs.
- 4.9.3 De student is verplicht de aanwijzingen van de practicumleiding die voor of tijdens het practicum worden gegeven, onverwijld op te volgen.
- 4.9.4 Indien een student de orde verstoort, krijgt die een waarschuwing. Indien de student de orde blijft verstoren, kan de examinerator de student verzoeken de practicumzaal te verlaten. De examinerator maakt dan een proces verbaal op. De examinerator vertelt de betrokken student dat geen beoordeling van het practicum plaatsvindt tot de examencommissie een uitspraak heeft gedaan. De examinerator stelt de examencommissie onverwijld in kennis van deze maatregel.

Artikel 4.10 Mondelinge tentamens

- 4.10.1 Op een met redenen omkleed verzoek van de student of de examinerator kan de examencommissie binnen dertig werkdagen bepalen dat een toets, een tentamen of een voortgangstoets mondeling wordt afgenomen.
- 4.10.2 Een mondeling tentamen wordt bij voorkeur door twee docenten, waarvan minimaal één bevoegde examinerator, afgenomen. Is dat het geval, dan maakt een van de twee docenten tijdens het tentamen daarvan korte notities, dat wil zeggen dat puntsgewijs wordt vermeld welke onderwerpen aan de orde komen, waarbij wordt aangegeven of de student deze onderwerpen voldoende beheerst. Is bij het mondelinge tentamen slechts één bevoegde examinerator aanwezig, dan worden zowel notities als een geluidsopname gemaakt.
- 4.10.3 De examencommissie kan besluiten dat een bepaald mondeling tentamen door meer personen tezamen zal worden afgelegd indien de te examineren personen daarmee instemmen.
- 4.10.4 De datum voor een extra-curriculaire toets of tentamen wordt binnen drie weken na dagtekening van het besluit vastgesteld door de examinerator. De planning van de examinerator is hierin leidend. In de weken 33 t/m 37 worden er in principe geen extra curriculaire toets of tentamen aangeboden.

Artikel 4.11 Beoordeling eindwerkstuk

- 4.11.1 De examencommissie stelt de criteria vast voor de beoordeling van eindwerkstukken, de procedure voor de aanwijzing van een eerste en tweede beoordelaar, het beoordelingsformulier en de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de eerste en de tweede beoordelaar. Het eindwerkstuk wordt steeds door twee examineratoren onafhankelijk beoordeeld, waarbij de eindbeoordeling in overleg wordt vastgesteld. Indien de eerste en tweede beoordelaar niet tot overeenstemming kunnen komen, dan wijst de examencommissie een derde examinerator als derde

beoordelaar aan. De derde beoordelaar heeft de beslissende stem.

4.11.2 Van werkstukken, presentaties, onderzoek, verslagen of andere onderwijsprestaties die in groepsverband worden verricht, vindt een beoordeling plaats op grond van de individuele bijdrage.

Artikel 4.12 Geldigheidsduur van tentamens

De geldigheidsduur van de uitslagen van met goed gevolg afgelegde tentamens en van verkregen vrijstellingen wordt door de examencommissie gecontroleerd. De geldigheidsduur van de uitslag van een met goed gevolg afgelegd tentamen en verkregen vrijstelling die in de OER is vastgelegd kan alleen worden beperkt indien de getentamineerde of vrijgestelde kennis, inzicht en/of vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn. Indien de student een financiële tegemoetkoming ontvangt uit het profileringsfonds in verband met individuele, bijzondere omstandigheden als bedoeld in artikel 7.51 lid 2 van de wet kan de examencommissie de geldigheidsduur in individuele gevallen verlengen voor de duur van de financiële tegemoetkoming.

Artikel 4.13 Inzage en nabespreking

4.13.1 Gedurende de in de oer genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden. De vragen en opgaven kunnen éénmaal op een door de examencommissie aan te wijzen locatie worden ingezien.

4.13.2 Het is studenten niet toegestaan op welke wijze dan ook tentamenvragen en opgaven of beoordelingsleutels mee te nemen, te kopiëren, te verspreiden of te publiceren

4.13.3 Indien tien of meer examinandi tegelijkertijd schriftelijk of digitaal zijn getentamineerd, dan houdt de examinerator een collectieve nabespreking op een door de examinerator vast te stellen plaats en tijdstip.

Artikel 4.14 Vrijstelling van het afleggen van tentamens en van deelname aan praktische oefeningen

4.14.1 Een verzoek om vrijstelling van het afleggen van een of meer tentamens dan wel van de verplichting tot deelneming aan een of meer praktische oefeningen als bedoeld in de OER wordt door de student schriftelijk middels het webformulier en met redenen omkleed ingediend bij de examencommissie minimaal 8 weken voor de start van het onderwijsonderdeel. Indien de student het tentamen of de praktische oefening al een keer heeft afgelegd, zal een verzoek tot vrijstelling niet in behandeling worden genomen.

4.14.2 Voor propedeusestudenten wordt een uitzondering gemaakt op de termijn vermeld in 4.14.1 voor de eerste drie blokken van het bachelor curriculum. Een verzoek hiervoor dient minimaal 6 weken voor de start te worden ingediend. Indien de student het tentamen van het betreffende blok al een keer heeft afgelegd, zal een verzoek tot vrijstelling niet in behandeling worden genomen.

4.14.3 De examencommissie beslist gemotiveerd binnen 30 werkdagen na de indiening van het verzoek. Indien de examencommissie overweegt het verzoek niet in te willigen kan de student gehoord worden. Indien de examencommissie niet heeft beslist binnen de genoemde termijn dan wordt het verzoek geacht te zijn afgewezen, tenzij de examencommissie de student meldt dat zij gezien de complexiteit van het verzoek meer tijd nodig heeft voor de behandeling.

4.14.4 De examencommissie beoordeelt bij een vrijstellingsverzoek onder meer inhoud en niveau van de overeenkomstige onderwijseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding. Een onderwijseenheid voltooid op Bachelor niveau geeft geen vrijstelling voor een onderwijseenheid op Masterniveau.

Artikel 4.15 Bewaartermijnen

4.15.1 Tentamenopgaven en antwoordmodellen worden gedurende een termijn van ten minste zeven jaar bewaard. Door examinandi gemaakt werk wordt ten minste twee jaar bewaard.

- 4.15.2 Het eindwerkstuk van een student wordt, inclusief beoordelingsformulier, gedurende een termijn van tenminste zeven jaar bewaard.
- 4.15.3 De besluiten van de examencommissie alsmede de uitslagen van afgelegde tentamens en examens worden deugdelijk geregistreerd. Tot de geregistreeerde gegevens hebben uitsluitend diegenen toegang aan wie daarvoor toestemming is verleend door de examencommissie.
- 4.15.4 Door studenten gemaakt werk dat summatief wordt beoordeeld, wordt, na publicatie van het resultaat in uSis, twee jaar bewaard.
- 4.15.5 De uitslagen van tentamens (brondocumenten) worden vijftig jaar bewaard.

Hoofdstuk 5 Examens en getuigschriften

Artikel 5.1 Het afleggen van het examen

Overeenkomstig artikel 4.10.2 van de OER kan de examencommissie bepalen dat het examen tevens omvat een door haar zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in 4.2.1.

Artikel 5.2 Compensatie

Indien er een dergelijke compensatieregeling is, wordt deze compensatieregeling vastgesteld door de examencommissie en is opgenomen in de OER en de Studiegids.

Artikel 5.3 Goedkeuring van examenprogramma's

Een verzoek tot goedkeuring van een examenprogramma als bedoeld in artikel 7.3j van de wet dient schriftelijk en gemotiveerd bij de examencommissie te worden ingediend. De examencommissie beslist binnen dertig werkdagen na ontvangst van het verzoek. Bij het uitblijven van een besluit binnen deze termijn wordt de examencommissie geacht de gevraagde toestemming te hebben verleend.

Artikel 5.4 Getuigschrift en diplomasupplement

- 5.4.1 Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie, nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen voor de afgifte is voldaan, een getuigschrift uitgereikt. Op dit getuigschrift worden de gegevens vermeld als omschreven in artikel 7.11, tweede lid, van de wet.
- 5.4.2 Het getuigschrift wordt opgesteld in het Nederlands of het Engels en in het Latijn. Het getuigschrift wordt ondertekend met een digitale handtekening van de voorzitter van de examencommissie.
- 5.4.3 De examencommissie voegt aan een getuigschrift van het met goed gevolgd afgelegde afsluitend examen een diplomasupplement toe. Het supplement heeft tot doel inzicht te verschaffen in de aard en de inhoud van de afgeronde opleiding, mede met het oog op internationale herkenbaarheid van opleidingen. Het Leids diplomasupplement voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformaat. De laatste pagina van het diplomasupplement wordt ondertekend met een digitale handtekening van de voorzitter van de examencommissie.
- 5.4.4 De examencommissie besluit dat een student voldoet aan de examenvereisten (of: het examen met goed gevolg heeft afgelegd) en het getuigschrift kan worden uitgereikt. Het Onderwijsbureau/OIC voert dit uit en maakt via het uSis systeem het getuigschrift aan met de digitale handtekening van de voorzitter van de examencommissie. De examencommissie controleert de getuigschriften en diplomasupplementen op de juistheid van de daarin opgenomen gegevens.
- 5.4.5 Een verzoek tot uitstel van de bachelor diplomering kan tot uiterlijk 15 juli van het lopende kalenderjaar worden aangevraagd middels het daarvoor bestemde webformulier. Verzoeken die na de genoemde deadline worden ingediend, zullen niet worden ingewilligd.
- 5.4.6 Degene die één of meer tentamens met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in 5.4.1 kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamen(s) zijn vermeld die door de student met goed gevolg zijn afgelegd.
- 5.4.7 Degene die de educatieve module met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in 5.4.1 kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de examencommissie van het ICLON af te geven verklaring waarin is vermeld dat de educatieve module met goed gevolg is afgelegd. Op deze verklaring wordt tevens melding gemaakt van het voldoen aan de bekwaamheidseisen, bedoeld in artikel 7.10 van de Wet voortgezet onderwijs 2020.
- 5.4.8 Indien een student elders gevolgde onderwijsonderdelen extra curriculaire wil laten vermelden op het

diplomasupplement van het diploma, dan dient de student hiertoe uiterlijk zes weken voor de beoogde afstudeerdatum een verzoek bij de examencommissie in te dienen. Op het diplomasupplement van een bachelordiploma kunnen enkel bachelor onderwijsonderdelen worden vermeld. Op het diplomasupplement van een masterdiploma kunnen enkel master onderwijsonderdelen worden vermeld.

- 5.4.9 De SELF-cursussen (1 en 3 ECTS) kunnen zonder tussenkomst van de examencommissie extra curriculair opgenomen worden in de opleidingsfase waarin de cursus behaald is. De student kan dit direct aan de Studentenadministratie verzoeken.

Artikel 5.5 Examenjudicium

- 5.5.1 De examencommissie kan aan de uitslag van het examen een eindoordeel verbinden over de verrichtingen van de geëxamineerde. Dit oordeel is gebaseerd op het gemiddelde van de cijfers die zijn behaald voor de tot het examen behorende onderwijseenheden gewogen naar studielast.
- 5.5.2 De examencommissie verleent het predicaat „cum laude” dan wel „summa cum laude” in overeenstemming met hetgeen daaromtrent in de OER is bepaald.
- 5.5.3 De examencommissie doet op voorhand geen uitspraken over een mogelijk te verlenen predicaat.

Artikel 5.6 Bewaartermijnen

De uitslagen van examens zijn openbaar. De examenregisters waarin de uitslagen van de examens zijn vermeld worden voor altijd bewaard.

Artikel 5.7 Uitsluiting van de opleiding of bepaalde onderdelen daarvan

- 5.7.1 Als een student, in overeenstemming met artikel 7.42a van de wet, door diens gedragingen of uitlatingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door de student gevolgde opleiding opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening, dan brengt de examencommissie desgevraagd advies uit aan het College van Bestuur omtrent de weigering dan wel het beëindigen van de inschrijving van de betrokken student voor de opleiding.
- 5.7.2 Indien de student, bedoeld in artikel 5.7.1, is ingeschreven voor een andere opleiding en daarbinnen het onderwijs volgt van een afstudeerrichting die overeenkomt met of gelet op de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening verwant is aan de opleiding waarvoor de inschrijving met toepassing van artikel 7.42a, eerste lid, van de wet is beëindigd, dan brengt de examencommissie desgevraagd advies uit aan het College van Bestuur of het de student kan worden toegestaan die afstudeerrichting of andere onderdelen van die opleiding te volgen.
- 5.7.3 De examencommissie brengt een advies als bedoeld in 5.7.1 of 5.7.2 uit binnen tien werkdagen nadat daarom door het College van Bestuur is verzocht.

Artikel 6.1 Fraude

- 6.1.1 Onder fraude wordt verstaan: ieder handelen of nalaten dat het op de juiste wijze vormen van een oordeel over iemands kennis, inzicht, vaardigheden, (beroeps)houding of reflectie geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt, waaronder in ieder geval:
- a. het tijdens een (digitaal) tentamen of praktische oefening voorhanden hebben van ongeoorloofde communicatieapparatuur, programmatuur zoals ongeoorloofde AI-software of ongeoorloofde stukken;
 - b. de aanwezigheid tijdens een (digitaal) tentamen of schriftelijke oefening van niet geoorloofde aantekeningen (spiekbriefjes) in het toegestane materiaal;
 - c. het tijdens een (digitaal) tentamen of praktische oefening geheel of gedeeltelijk overnemen van antwoorden van een ander of via programmatuur zoals ongeoorloofde AI-software;
 - d. het tijdens een (digitaal) tentamen of praktische oefening uitwisselen van informatie met een ander;
 - e. het zich tijdens een (digitaal) tentamen of praktische oefening uitgeven voor een ander;
 - f. plagiaat (handelen in strijd met de Gedragscode plagiaat Universiteit Leiden, in bijlage);
 - g. het aanpassen van het ingeleverde (digitale) tentamen bij de inzage;
- 6.1.2 onder fraude wordt tevens verstaan:
- a. het op oneigenlijke gronden toegang verkrijgen of pogen te verkrijgen tot het onderwijs of een deeltentamen, praktische oefening of tentamen.
 - b. ander gedrag dat de examencommissie op grond van de binnen de faculteit c.q. opleiding vastgestelde en gecommuniceerde regels als fraude aanmerkt.
 - c. gebruik maken van fictieve onderzoeksdata, grafieken, literatuur en literatuurverwijzingen wordt eveneens aangemerkt als fraude.

Artikel 6.2 Meegebrachte teksten

- 6.2.1 Wanneer een student bij het afleggen van een tentamen gebruik mag maken van een meegebrachte tekst mag deze tekst geen aantekeningen bevatten.
- 6.2.2 Onder aantekeningen in de zin van het vorige lid worden niet verstaan:
- onderstrepingen, arceringen en markeringen met fluorescerende stift;

Artikel 6.3 Door de examinator te treffen maatregelen bij onregelmatigheid of fraude

- 6.3.1 In geval van constatering of van een ernstig vermoeden van een onregelmatigheid of fraude tijdens het tentamen deelt de examinator dit onmiddellijk mee aan de student. De student kan het tentamen afmaken. De examinator en de student vullen na afloop van het tentamen het formulier proces verbaal in (zie bijlage 1). Het ingevulde proces-verbaal wordt direct ter kennis van de examencommissie gebracht. De student ontvangt een afschrift. De examinator kan voorwerpen die de student bij zich heeft en die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de onregelmatigheid of fraude onder zich nemen.
- 6.3.2 Een student is verplicht voorwerpen die de student bij zich heeft en die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van een onregelmatigheid of fraude, op verzoek van de examinator ten behoeve van die beoordeling aan de examinator af te staan. De ingenomen voorwerpen worden binnen een redelijke termijn na afloop van het tentamen aan de student teruggegeven.
- 6.3.3 De examinator stelt aan de examencommissie de voorwerpen ter beschikking die de examinator heeft ingenomen. De examinator kan in geval van aantekeningen in een wetboek of andere tekstenbundel,

het voorhanden hebben van hulpmiddelen die de examinator niet had toegestaan (bijvoorbeeld een boek), en dergelijke, in plaats van de ingenomen voorwerpen fotokopieën daarvan aan de examencommissie ter beschikking stellen. De examinator kan in alle gevallen in plaats van ingenomen voorwerpen of de bedoelde fotokopieën aan de examencommissie een door twee examinatoren/surveillanten ondertekend proces-verbaal van de geconstateerde onregelmatigheid of fraude ter hand stellen.

- 6.3.4 De surveillant die een onregelmatigheid, fraude of verstoring van de orde tijdens het tentamen constateert, meldt dit terstond bij de examinator.
- 6.3.5 Op het proces-verbaal wordt de naam van de student, studentnummer en de aard van de onregelmatigheid beschreven. Bij voorkeur tekent de student voor 'gezien' bij de beschrijving van de onregelmatigheid.
- 6.3.6 De examinator is verplicht om geconstateerde regelmatigheden en (vermoeden van) fraude te melden bij de examencommissie. Hiertoe wordt het daarvoor bestemde formulier (bijlage 2) gebruikt, vergezeld van het in art. 6.3.2. genoemde proces verbaal.

Artikel 6.4 Door de examencommissie te treffen sancties bij onregelmatigheid of fraude

- 6.4.1 In geval van constatering of van een ernstig vermoeden van een onregelmatigheid of fraude bij een tentamen of praktische oefening kan de examencommissie de examinator, de student, surveillanten en anderen horen.
- 6.4.2 De examencommissie besluit op basis van het proces verbaal en het gehoorde of een sanctie aan de orde is en, zo ja, welke de passende sanctie is. De beoordeling van het tentamen als bedoeld in 6.3.1, volgt pas na een besluit van de examencommissie, waarin deze het tentamen vrijgeeft voor beoordeling.
- 6.4.3 De sancties die de examencommissie kan opleggen zijn:
 - a. het ongeldig verklaren van de uitslag van het tentamen (dit is een herstelsanctie die strekt tot het wegnemen van de gevolgen van de overtreding);
 - b. het uitsluiten van het deelnemen aan het tentamen ten aanzien waarvan de onregelmatigheid of fraude is geconstateerd voor de duur van ten hoogste één jaar;
 - c. het uitsluiten van het deelnemen aan één of meer andere tentamens voor de duur van ten hoogste één jaar;
 - d. het uitsluiten van het deelnemen aan tentamens en examen van één of meer door de faculteit verzorgde opleidingen voor de duur van ten hoogste één jaar;
 - e. tentamens die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of een andere instelling van hoger onderwijs met goed gevolg zijn afgelegd, waaronder mede worden begrepen werkstukken, papers en scripties, kunnen op generlei wijze deel uitmaken van het examen van de opleiding;
 - f. bij de vaststelling van een sanctie kan de omstandigheid van eerder door de student gepleegde fraude mede in aanmerking worden genomen.
- 6.4.4 Bij ernstige fraude kan, op voorstel van de examencommissie, het College van Bestuur de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief beëindigen, gelet op artikel 7.42, derde lid van de wet.
- 6.4.5 De examencommissie gebruikt als leidraad de volgende indeling met betrekking tot de ernst van de fraude en de bijbehorende sancties, hierin meewegende de mate van opzet en voorbedachte rade van de fraude; de omvang van de fraude; de overige omstandigheden van de fraude; en of er sprake is van een recidief:
 - a. Lichte fraude: de fraude heeft de vorming van een juist oordeel voor de toets niet in gevaar gebracht.

Een passende sanctie is ten minste: berisping, ongeldig verklaren van de toets;

- b. Matige fraude: de fraude heeft de vorming van een juist oordeel voor de toets (mogelijk) beïnvloed, waarbij ofwel geen sprake was van voorbedachte rade en/of de fraude is gepleegd op een deel van de toets.

Een passende sanctie is ten minste: ongeldig verklaren van de toets, uitsluiting eerstkomende tentamengelegenheid voor betreffende vak, dan wel uitsluiting van tentamengelegenheid voor het betreffende vak, of alle vakken, gedurende een periode tot maximaal 1 jaar;

- c. Ernstige fraude: de fraude heeft de vorming van een juist oordeel voor de toets (mogelijk) beïnvloed, waarbij sprake was van voorbedachte rade en/of de fraude is gepleegd op een groot deel van de toets.

Een passende sanctie is ten minste: ongeldig verklaren van de toets en uitsluiting van tentamengelegenheid voor het betreffende vak, of alle vakken, gedurende een periode van maximaal 1 jaar.

Artikel 6.5 Te treffen maatregelen naar aanleiding van plagiaat

- 6.5.1 Indien de examinator plagiaat constateert in een werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht deelt de examinator dat zo spoedig mogelijk mee aan de voorzitter van examencommissie door een ingevuld plagiaatformulier toe te sturen.
- 6.5.2 De examinator stelt het desbetreffende werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht ter beschikking van de examencommissie.
- 6.5.3 In geval van verdenking van plagiaat kan de examencommissie de examinator, de docent, de student en anderen horen.
- 6.5.4 Als ordemaatregel kan de examencommissie besluiten:
 - a. een officiële waarschuwing te geven en op te nemen in het studentdossier;
 - b. het ongeldig verklaren van een werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht;
 - c. van de betrokken student gedurende ten hoogste één jaar geen werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht als ten aanzien waarvan plagiaat is geconstateerd te accepteren, met inbegrip van werkstukken enz. die met goed gevolg aan een andere faculteit of andere instelling van hoger onderwijs zijn afgerond, en de betrokkene uit te sluiten van deelneming aan de voorbereiding of uitvoering van dergelijke werkstukken, papers, scripties of onderzoeksopdrachten;
 - d. en/of het uitsluiten van het deelnemen aan één of meer tentamens voor de duur van ten hoogste één jaar, en/of het uitsluiten van het deelnemen aan tentamens en examen van één of meer door de faculteit verzorgde opleidingen voor de duur van ten hoogste één jaar. Tentamens die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of een andere instelling van hoger onderwijs met goed gevolg zijn afgelegd kunnen op generlei wijze deel uitmaken van het examen van de opleiding.
 - e. Bij ernstige fraude kan het College van Bestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief beëindigen, gelet op artikel 7.42, derde lid van de wet.
- 6.5.5 De examencommissie gebruikt als leidraad de volgende indeling met betrekking tot de ernst van plagiaat en de bijbehorende sancties, hierin meewegende de mate van opzet en voorbedachte rade van plagiaat; de omvang van plagiaat; de overige omstandigheden; en of er sprake is van een recidief:
 - a. Licht plagiaat: plagiaat heeft een juist oordeel van de toets niet beïnvloed en/of de student was zich niet of nauwelijks bewust van het plagiaat.

Een passende sanctie is ten minste: berisping, ongeldig verklaren van de toets;
 - b. Matig plagiaat: plagiaat heeft de vorming van een juist oordeel voor de toets (mogelijk) beïnvloed, waarbij ofwel geen sprake was van voorbedachte rade en/of plagiaat is gepleegd op

een deel van de toets.

Een passende sanctie is ten minste: ongeldig verklaren van de toets, uitsluiting eerstkomende tentamen gelegenheid voor betreffende vak, dan wel uitsluiting van tentamen gelegenheid voor het betreffende vak, of alle vakken, gedurende een periode tot maximaal 1 jaar;

- c. Ernstige plagiaat: plagiaat heeft de vorming van een juist oordeel voor de toets (mogelijk) beïnvloed, waarbij sprake was van voorbedachte rade en/of het plagiaat is gepleegd op een groot deel van de toets.

Een passende sanctie is ten minste: ongeldig verklaren van de toets en uitsluiting van tentamen gelegenheid voor het betreffende vak, of alle vakken, gedurende een periode tot maximaal 1 jaar.

Artikel 6.6 Onregelmatigheden

De examencommissie kan in geval van gegronde vermoedens van onregelmatigheden i.c. fraude voorafgaand aan dan wel tijdens een tentamen, zonder dat vastgesteld kan worden welke individuele studenten het betreft, het desbetreffende tentamen voor allen ongeldig verklaren. Het tentamen moet in een dergelijk geval opnieuw worden afgenomen. De examencommissie stelt dan op de kortst mogelijke termijn een nieuwe tentamendatum vast. Onder onregelmatigheden kan in dit verband tevens worden verstaan een technisch gebrek, onder meer in geval van digitale toetsing, op grond waarvan de examencommissie het tentamen voor allen ongeldig kan verklaren.

Hoofdstuk 7 Het bindend studieadvies in de bacheloropleiding én het besluit studievoortgang

Artikel 7.1 Dossiervorming bindend studieadvies

- 7.1.1 De examencommissie houdt van iedere student die is ingeschreven voor de bacheloropleiding en op grond van de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden in aanmerking komt een BSA-dossier bij.
- 7.1.2 In het dossier wordt een aanduiding van de persoonlijke omstandigheden van de student als bedoeld in artikel 7.8b, derde lid, van de wet opgenomen, alsmede indien van toepassing het aan de persoonlijke omstandigheden aangepaste studieplan dat de student in overleg met de studieadviseur heeft vastgelegd.
- 7.1.3 Elke student heeft het recht zijn dossier, bedoeld onder 7.1.1, in te zien en daaraan desgewenst diens bezwaren tegen de inhoud van hetgeen daarin is opgenomen, toe te voegen.
- 7.1.4 De examencommissie heeft de bevoegdheid om aanvullende voorwaarden te stellen bij het geven van een negatief bindend studieadvies of uitgesteld advies.

Artikel 7.2 Het bindend studieadvies

- 7.2.1 De examencommissie brengt het advies namens het faculteitsbestuur uit met inachtneming van hetgeen daaromtrent is bepaald in de [Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden](#).
- 7.2.2 Bij een uitgesteld bindend studieadvies, of negatief bindend studieadvies zonder afwijzing blijven enkel resultaten geldig van afgeronde onderwijseenheden. Niet-afgeronde onderwijseenheden zullen integraal opnieuw gevolgd moeten worden.

Artikel 7.3 Het besluit studievoortgang internationale studenten (MoMi)

De examencommissie brengt het besluit studievoortgang namens het College van Bestuur uit met inachtneming van hetgeen daaromtrent is bepaald in de Regeling studievoortgang internationale studenten (MoMi) 2024 Universiteit Leiden.

Hoofdstuk 8 Klachten en beroepen

Artikel 8.1 Indiening

- 8.1.1 Een student dient een klacht of een administratief beroep als bedoeld in artikel 7.61, eerste lid, van de wet, in vanwege een genomen beslissing van de examencommissie of van een of meer van de door haar aangewezen examinatoren in bij het [College van Beroep voor de Examens](#).
- 8.1.2 De termijn voor het schriftelijk indienen van een administratief beroep als bedoeld in 8.1.1 bedraagt zes weken na de schriftelijke bekendmaking van het besluit waartegen het administratief beroep zich richt.

Artikel 8.2 Behandeling van klachten

Klachten worden behandeld conform de bestaande procedures zoals opgenomen in de [Regeling ombudsfunctionaris](#), de [Regeling overige klachten](#) en de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 8.3 Behandeling van beroepen

Administratieve beroepen worden behandeld conform de bestaande procedures. Deze zijn opgenomen in het [Reglement van orde van het College van Beroep voor de Examens](#) en het [Studentenstatuut](#).

Hoofdstuk 9 Jaarlijkse verslaggeving

Artikel 9.1 Verslaggeving

- 9.1.1 De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. De examencommissie verstrekt het verslag aan het faculteitsbestuur.
- 9.1.2 Het verslag voldoet aan de door het College van Bestuur vastgestelde eisen, en omvat in elk geval de voornaamste besluiten van de examencommissie alsmede een beschrijving van de wijze waarop de examencommissie haar taak ten aanzien van de kwaliteitsborging van tentamens als bedoeld in artikel 4.2 heeft vervuld.

Hoofdstuk 10 Slotbepalingen

Artikel 10.1 Bijzondere omstandigheden

10.1.1 In gevallen waarin deze regels en richtlijnen niet voorzien beslist de examencommissie.

10.1.2 Indien in bijzondere gevallen onverkorte toepassing van hetgeen in deze regels en richtlijnen is bepaald tot evidente onbillijkheid leidt, is de examencommissie bevoegd anders te besluiten.

Artikel 10.2 Wijzigingen

10.2.1 Bij wijzigingen in deze regels en richtlijnen die betrekking hebben op het lopende studiejaar, dan wel gewichtige gevolgen hebben voor degenen die daarvoor al voor de opleiding waren ingeschreven, wordt zoveel mogelijk voorkomen dat de belangen van de betrokken studenten worden geschaad.

Artikel 10.3 Inwerkingtreding

Deze regels en richtlijnen treden in werking op 1 september 2025.

Hoofdstuk 11 Praktische informatie

Artikel 11.1 Contactgegevens

Examencommissie	Voorzitter	e-mailadres	Website
Biomedische Wetenschappen en Biomedical Sciences	Prof. dr. C. van Kooten	examencommissie-bw-bms@lumc.nl	Link BW Link BMS
Farmacie	Prof. dr. J.G.C. van Hasselt	Examencommissie-far@lumc.nl	Link FAR
Geneeskunde bachelor en master	Dr. K. Boor	Examencommissie-gnk@lumc.nl	Algemene website Link GNK Ba Link GNK Ma
Health, Ageing and Society & Population Health Management	Prof.dr.ir. J.H.M. Frijns	Examencommissie-HAS-PHM@lumc.nl	Link HAS Link PHM

Artikel 11.2 Indien overige verzoeken

Een student dient een verzoek in bij de Examencommissie, bij voorkeur met volgende structuur:

- Naam:
- Emailadres:
- Studentnummer:
- Verzoek: Formuleer het verzoek of vraag zo concreet en bondig mogelijk.
- Situatie: Beschrijf de achtergrond van het verzoek of vraag. Geef de benodigde context.
- Argumentatie: Geef de benodigde argumentatie bij het verzoek en verstrek desgewenst de benodigde bewijsstukken.
- Grondslag verzoek: Benoem het artikel of artikelen uit het OER of Regels & Richtlijnen op grond waarvan het verzoek wordt ingediend.
- Vaknaam: De vakcode uit de Studiegids.

Appendices

Appendix Biomedische Wetenschappen (BSc) en Biomedical Sciences (MSc)

d. Artikel 4.11

In afwijking van artikel 4.11.1 geldt voor de opleidingen Biomedische Wetenschappen (BSc) en Biomedical Sciences (MSc) het volgende:

Biomedische Wetenschappen (BSc)

De gehele procedure is opgenomen in de Regeling stages. Het verslag van het eindwerkstuk wordt steeds door de stagebegeleider (eerste beoordelaar) en een lid van de BIC (tweede beoordelaar) onafhankelijk van elkaar beoordeeld, waarbij de eindbeoordeling, conform de in de Regeling stages vastgestelde rekenmodel, door de stagecoördinator wordt vastgesteld. Bij een verschil van 2 punten of meer tussen de beoordelaars volgt overleg om tot meer overeenstemming te komen. Als het verschil blijft bestaan, wordt een derde beoordelaar ingeschakeld. Het eindcijfer is de mediaan (middelste waarde) van de drie cijfers. Op deze manier wordt er meer gewicht toegekend aan de cijfers die dicht bij elkaar liggen. De Examencommissie beoordeelt jaarlijks een steekproef van eindwerken, hetgeen resulteert in een evaluerend eindrapport.

Biomedical Sciences (MSc)

Protocol bij een onvoldoende voor een stageverslag of een grote discrepantie tussen beoordeling door de projectcoördinator en de reviewer (2 punten of meer). Dit protocol is van toepassing bij de volgende situaties:

1. *Onvoldoende door CIS-examinator*

- Er wordt een onvoldoende ('O') geregistreerd in USIS.
- De student krijgt een herkansing; de student bespreekt het rapport met CIS en herschrijft het rapport. Na deze correcties zal het nieuwe cijfer dat door CIS wordt gegeven niet hoger zijn dan een 7.
- Het cijfer voor het originele rapport dat gegeven is door de projectcoördinator en de reviewer blijft behouden.
- Het eindcijfer wordt vastgesteld door een examinator van het MIC.

2. *Onvoldoende gegeven door de reviewer, terwijl de projectcoördinator een voldoende heeft gegeven*

In dit geval zal een examinator van het MIC contact opnemen met de projectcoördinator en de reviewer om meer gedetailleerde argumenten voor de respectievelijke cijfers te krijgen. Op basis van deze argumenten zal de examinator van het MIC beslissen of er consensus bereikt kan worden.

- Wanneer de consensus een voldoende is, is dit het eindcijfer
- Wanneer de consensus een onvoldoende is, wordt dit geregistreerd in USIS ('O'). De examinator initieert het verbetertraject, bij voorkeur begeleid door de projectcoördinator en eventueel door CIS. Indien de reviewer na het verbetertraject constateert dat het product voldoende is, wordt diens oordeel vastgesteld op een 6. Het eindcijfer wordt vastgesteld door een examinator van het MIC.
- Wanneer er geen consensus is, nodigt de examinator van de MIC een derde persoon uit voor het beoordelingsproces. Het cijfer van dat deze reviewer geeft is doorslaggevend om te bepalen of een voldoende gegeven kan worden. Bij een onvoldoende wordt bovenstaande procedure gevolgd en bij een voldoende wordt het eindcijfer de mediaan (middenwaarde) van de drie cijfers.

3. *Twee punten (of meer) verschil tussen de cijfers gegeven door projectcoördinator en reviewer.*

In dit geval zal een examinator van het MIC contact opnemen met de projectcoördinator en de reviewer om meer gedetailleerde argumenten voor de respectievelijke cijfers te krijgen. Op basis van deze argumenten zal de examinator beslissen of er consensus bereikt kan worden.

- Als er consensus is, is dit het eindcijfer

- Wanneer er geen consensus is, nodigt de examiner van de MIC een derde persoon uit voor het beoordelingsproces. Het eindcijfer is de mediaan (middelste waarde) van de drie cijfers. Op deze manier wordt er meer gewicht toegekend aan de cijfers die dicht bij elkaar liggen.

Ad. Artikel 6.3.4 Fraude en Plagiaat

Indien het een online tentamen betreft dat studenten vanuit huis gemaakt hebben en waarbij online proctoring heeft plaatsgevonden en er sprake is van een eerste/niet zwaarwegend incident, heeft het team Digitaal Toetsen het mandaat van de examencommissie om een eerste waarschuwing te geven. De waarschuwing wordt gedocumenteerd. Indien er sprake is van een tweede dan wel zwaarwegend incident wordt dit door het team Digitaal Toetsen terstond gemeld bij de betreffende examencommissie. Tevens wordt de betreffende examiner door het team Digitaal Toetsen op de hoogte gebracht.

Appendix Farmacie (MSc)

Ad Artikel 4.2

Ad 1. Een tentamen en beoordeling van een apothekerscoschap omvat een onderzoek naar de kennis, inzicht, vaardigheden en competenties van de student zoals vastgelegd in het Raamplan Farmacie 2016, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.

Ad Artikel 4.3

Ad 1. Aan een apothekerscoschap kan alleen worden deelgenomen, dan wel het resultaat daarvan kan alleen worden beoordeeld als de student is ingedeeld in de apothekerscoschappen. De procedure voor het indelen van de student in de apothekerscoschappen is te vinden in de Instroomregeling apothekerscoschappen LUMC.

Ad 2. Een onvoldoende beoordeling van een apothekerscoschap wordt direct in eJournal ingevoerd door de examinerator en wordt zowel door de examinerator als de student terstond gemeld aan de examencommissie. De betrokken student wordt opgeroepen voor een gesprek met een afvaardiging van de examencommissie. In die gevallen waarin de student vooralsnog niet verder mag met de coschappen, wordt dit tijdens het gesprek aangegeven. In die gevallen waarin er (nog) geen eindbeoordeling van het apothekerscoschap kan worden afgegeven heeft de student voorwaardelijk toegang tot het volgende apothekerscoschap. De examencommissie bepaalt aan welke eisen de student nog moet voldoen om een positieve eindbeoordeling te kunnen verkrijgen, de examinerator van het apothekerscoschap heeft hier een adviserende rol in. De examencommissie neemt een besluit en informeert de student over de voorziene voortgang van zijn apothekerscoschappen. Zie bijlage 4, 'Procedure Onvoldoende beoordeling coschap'.

Ad 3. Indien de onvoldoende beoordeling zoals bedoeld in artikel 4.3.7 betrekking heeft op de professionele houding van de student, kan de student als handreiking doorverwezen worden naar de Commissie Professionaliteit. De procedure staat eveneens beschreven in de 'Procedure Onvoldoende beoordeling coschap' (bijlage 4).

Ad 4. Elk apothekerscoschap, als bedoeld in artikel 4.1.1 van de OER van de master, mag ten hoogste tweemaal academisch jaar worden afgelegd. De examencommissie kan een derde en laatste kans enkel toestaan nadat een gesprek heeft plaatsgevonden tussen de coassistent en de examencommissie en wanneer de examencommissie advies heeft verkregen van de Commissie Professionaliteit, de coschapscoördinator en de studieadviseur. De examencommissie kan tevens beroep doen op deze regel na een tweede onvoldoende voor een coschap bij verschillende thema's. Tevens kan de examencommissie aanvullende voorwaarden opleggen.

Ad Artikel 4.10

Ad 1. Als een student nog slechts één onderwijsonderdeel hoeft af te leggen voor het afstuderen toelating tot het Studie afsluitend coschap (ingangseisen per 1 september 2022: eindbeoordelingen vastgelegd voor alle thema's, coschappen/apothekersgame en communicatievaardigheden, 105 EC), en door het wachten op de eerstvolgende curriculaire toets/tentamen gelegenheid een studievertraging oploopt van ten minste meer dan drie maanden, dan kan de student een verzoek indienen voor een extra toets/tentamen gelegenheid als bedoeld in artikel 4.1.7 van de OER.

Ad 2. Een extra-curriculaire tentamengelegenheid wordt, behoudens de voorwaarde gesteld in artikel 4.4.5, slechts toegekend als:

- a) de student gedurende het afgelopen academiejaar aan alle reguliere tentamengelegenheden van het betreffende tentamen of deelttoets heeft deelgenomen; de student alle verplichte activiteiten van de betreffende onderwijseenheid voltooid heeft;
- b) het met een voldoende afsluiten van het betreffende onderwijsonderdeel is de laatste voorwaarde voor toelating tot het Studie afsluitend coschap;
- c) deelnemen aan de eerstvolgende reguliere tentamengelegenheid zou resulteren in een onevenredige studievertraging; en
- d) de student nog niet eerder een extra-curriculaire tentamengelegenheid kreeg toegekend voor de betreffende onderwijseenheid, dan wel heeft deelgenomen aan de standaard geboden extra-curriculaire tentamengelegenheid.

Ad Artikel 4.11

Ad 1 De eindbeoordeling van een apothekerscoschap vindt plaats in de laatste week van het apothekerscoschap.

Ad Artikel 4.14

Ad 1 De afgeronde onderwonderdelen of vaardigheden die als grond voor het verzoek vrijstelling zoals beschreven in art. 4.14.1 dienen binnen de termijn van 5 jaar te vallen, gelijk aan de duur van een BIG-registratie

Appendix Geneeskunde (BSc)

Ad Artikel 2.4 Wijze van indienen verzoek

Ad 6. De Examencommissie houdt o.a. de volgende richtlijnen aan bij de beoordeling van vrijstellingsverzoeken:

- a) Vrijstellingsverzoeken dienen gemotiveerd te zijn en voorzien van ondersteunende documentatie (bijvoorbeeld een cijferlijst).
- b) Vrijstellingen worden nooit verleend op grond van een vak of activiteit dat nog moet plaatsvinden of afgerond moet worden. Het op voorhand aanvragen van een vrijstelling heeft dan ook geen zin.
- c) Er wordt nooit vrijstelling verleend voor de lijnen. Verzoeken die hiertoe worden ingediend, worden niet ontvankelijk verklaard;
- d) Er kan vrijstelling verleend worden voor de Halve Minoren op grond van een afgeronde bacheloropleiding.

Ad Artikel 4.2.1 Kwaliteitsborging van tentamens

1. Elk tentamen omvat een onderzoek naar de kennis, inzicht, vaardigheden en competenties van de student zoals vastgelegd in het [Raamplan](#) 2020, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.
2. Iedere student dient ieder jaar van inschrijving aan de Bacheloropleiding Geneeskunde te hebben deelgenomen aan het onderwijsonderdeel Basic Life Support (BLS).
3. Studenten die onprofessioneel gedrag vertonen, of bij wie twijfel bestaat over het vertonen van onprofessioneel gedrag, kunnen door iedere betrokkene bij het onderwijs worden gemeld bij de Commissie Professionaliteit. Deze commissie adviseert de Examencommissie Geneeskunde over eventueel te nemen maatregelen.

Ad artikel 4.4 Data van tentamens

1. Als een student nog slechts één toets of tentamen hoeft af te leggen voor het behalen van het Bachelorexamen Geneeskunde, en door het wachten op de eerstvolgende curriculaire toets/tentamen gelegenheid een studievertraging oploopt van ten minste drie maanden, dan kan de student een verzoek indienen voor een extra-curriculaire toets/tentamen gelegenheid als bedoeld in artikel 4.1.6 van de OER van de bachelor.
2. Een extra-curriculaire tentamengelegenheid wordt, behoudens de hiervoor genoemde voorwaarden, slechts toegekend als:
 - a) de student gedurende het afgelopen academiejaar aan alle reguliere tentamengelegenheden van het betreffende tentamen of deelttoets heeft deelgenomen; de student alle verplichte activiteiten van de betreffende onderwijseenheid voltooid heeft;
 - b) de student het betreffende tentamen ten hoogste driemaal heeft afgelegd;
 - c) het met een voldoende afsluiten van het betreffende tentamen de laatste voorwaarde is voor het behalen van het Bachelorexamen Geneeskunde;
 - d) deelnemen aan de eerstvolgende reguliere tentamengelegenheid zou resulteren in een onevenredige studievertraging; en
 - e) de student nog niet eerder een extra-curriculaire tentamengelegenheid kreeg toegekend voor de betreffende onderwijseenheid.

Ad artikel 4.12 Judicia

1. De Examencommissie doet op voorhand van de diploma-uitreiking geen uitspraken doet over het al dan niet verlenen van het predicaat (summa) cum laude.

2. Het eindwerk voor een cum laude (minimaal een 8) wordt berekend middels:
 - Het gemiddelde cijfer van internistisch onderzoek en neurologisch onderzoek van LBV jaar 3 of LPV3;
 - Het cijfer voor de CAT (=AWV3 eindcijfer);
 - Het cijfer voor de Half Minor.
3. Het eindwerk voor een summa cum laude (minimaal een 9) wordt berekend middels:
 - Het gemiddelde cijfer van internistisch onderzoek en neurologisch onderzoek van LBV jaar 3 of LPV3;
 - Het cijfer voor de CAT (=AWV3 eindcijfer);
 - Het cijfer voor de Half Minor.

Appendix Geneeskunde (MSc)

Ad 1.2 Begripsbepaling

Programmatisch toetsen:	Een aanpak waarbij beslissingen over studievoortgang en eindkwalificaties worden gebaseerd op de synthese en interpretatie van informatie uit diverse meetmomenten (datapunten), verzameld over een langere periode in een portfolio.
Low-stake beoordeling / Datapunt:	Informatie verkregen uit een formatief of laagwaardig summatief toetsinstrument, bedoeld voor feedback en documentatie in het portfolio in het kader van programmatisch toetsen, die op zichzelf niet leidt tot het vrijgeven van studiepunten.
High-stake beoordeling / Beslismoment:	Een moment in de masteropleiding geneeskunde waarop een daartoe aangewezen commissie op basis van de geanalyseerde informatie in het portfolio in het kader van programmatisch toetsen een beslissing neemt over de studievoortgang van de student. De high-stake beoordeling is een tentamen zoals bedoeld in art. 1.2.
Tentamen:	Zie High-stake beoordeling.
Periode:	De periode gedurende de master waarover de masterbeoordelingscommissie één high-stake beoordeling uitspreekt, en waar bij positief oordeel studiepunten worden toegekend.
Portfolio:	Een persoonlijk dossier van de student in de masteropleiding Geneeskunde, waarin toetsinformatie (kwantitatief en kwalitatief), feedback, reflecties en andere relevante documenten met betrekking tot competentie-ontwikkeling systematisch worden verzameld en geanalyseerd ten behoeve van programmatisch toetsen.
Masterbeoordelingscommissie (MBC):	Een aangewezen commissie bestaande uit examinatoren die periode 1, 2 en 3 beoordelen.
Remedieringsplan:	Een geïndividualiseerde set van leeractiviteiten, bedoeld om geconstateerde lacunes in kennis, inzicht, vaardigheden of competenties, vastgesteld op basis van het portfolio, te repareren binnen een specifiek termijn.

Ad Artikel 2.4 Wijze van indienen verzoek

2. De Examencommissie houdt o.a. de volgende richtlijnen aan bij de beoordeling van vrijstellingsverzoeken:

- a) Vrijstellingsverzoeken dienen gemotiveerd te zijn en voorzien van ondersteunende documentatie (bijvoorbeeld een cijferlijst).
- b) Vrijstellingen worden nooit verleend op grond van een vak of activiteit dat nog moet plaatsvinden of afgerond moet worden. Het op voorhand aanvragen van een vrijstelling heeft dan ook geen zin.
- c) Een vrijstelling voor de Wetenschapsstage kan verleend worden op grond van het behalen van het Junior Research Project I en II van de masteropleiding Biomedical Sciences.
- d) Een vrijstelling voor de Wetenschapsstage kan verleend worden op grond van een afgerond promotietraject.
- e) Vrijstelling voor de vrije keuzeruimte kan alleen worden verleend op grond van een activiteit van vergelijkbaar niveau en met een praktisch element.
- f) Vrijstellingen voor onderwijseenheden in de master worden nooit verleend op basis van behaalde onderwijseenheden in een bachelor.
- g) Verzoeken voor vrijstellingen dienen te worden ingediend via het daarvoor bestemde webformulier: [Formulier aanvraag vrijstelling](#).

Ad Artikel 3.1 Aanwijzing examinatoren (Masterbeoordelingscommissie, MBC)

1. De examencommissie benoemt de examinatoren in de masterbeoordelingscommissie voor de high-stake beoordeling van periode 1, 2 en 3.
2. De examinatoren dienen te voldoen aan de profielschets en vormen gezamenlijk de masterbeoordelingscommissie (MBC). Bij het aanwijzen van examinatoren streeft de examencommissie naar een variatie van medisch specialismen binnen de masterbeoordelingscommissie.
3. De examencommissie benoemt in overleg met het DM een voorzitter en vicevoorzitter van de MBC. Voor de (vice)voorzitter gelden aanvullende eisen.
4. De profielen voor de leden en de (vice)voorzitter liggen ter inzage op het ambtelijk secretariaat van de examencommissie.
5. De examencommissie kan gemotiveerd besluiten om examinatoren aan te wijzen die (nog) niet volledig aan de profielschets voldoen.
6. De masterbeoordelingscommissie verstrekt de examencommissie de gevraagde inlichtingen, waaronder het jaarverslag aan het einde van elk academisch jaar.

Ad Artikel 4.1 Vorm van de tentamens

1. Elke high-stake beslissing, omvat een onderzoek, in het portfolio van de student, naar kennis, het inzicht en vaardigheden en competenties van de student zoals vastgelegd in het [Raamplan](#) 2020, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.
2. Studenten die startten met het Introductiecoschap tussen 01-09-2024 en 31-08-2025 zullen gedurende hun eerste masterjaar beoordeeld worden per coassistentenschap. In hun tweede en derde masterjaar worden periode 2 en periode 3 beoordeeld door de masterbeoordelingscommissie conform programmatisch toetsen. Studenten die starten met het Introductiecoschap vanaf 01-09-2025 worden conform programmatisch toetsen beoordeeld voor periode 1, 2 en 3.

Ad Artikel 4.2 Kwaliteitsborging van tentamens (high-stake beoordelingen)

1. De masterbeoordelingscommissie heeft een Huishoudelijk Reglement waarin wordt gedocumenteerd: de werkwijze van de commissie; het beoordelingsproces voor iedere periode; het proces van de totstandkoming van (de vereisten van) het remediëringsprogramma.
2. De masterbeoordelingscommissie beoordeelt na afloop van iedere periode het portfolio. Ieder portfolio wordt door twee leden onafhankelijk van elkaar beoordeeld. Als de leden tot een verschillend oordeel komen, wordt een derde onafhankelijke beoordelaar vanuit de masterbeoordelingscommissie ingeschakeld. De beoordeling wordt daarna in de vergadering besproken en vastgesteld.
3. Minimaal jaarlijks evalueert de masterbeoordelingscommissie per periode (1, 2 & 3) het beoordelingsproces. Er worden verbeteracties geformuleerd op basis van deze evaluatie. Er wordt hierover gerapporteerd aan de examencommissie middels een (jaar)verslag. In geval van onregelmatigheden bij de beoordeling van een portfolio wordt de examencommissie geïnformeerd en geraadpleegd over te nemen stappen.
4. Na indiening van het portfolio ter beoordeling door de masterbeoordelingscommissie ontvangt de student binnen 8 weken de uitslag, zie het Huishoudelijk Reglement van de MBC.
5. De student is zelf verantwoordelijk voor het verzamelen van voldoende low-stake feedback (datapunten).

6. In geval van een onvoldoende beoordeling voor een periode wordt in samenspraak met de MBC een remedieringsplan opgesteld. Voor details over de inhoud van dit remedieringsplan en hoe vaak een student mag remediëren wordt verwezen naar het huishoudelijk reglement van de MBC.

10. Studenten die onprofessioneel gedrag vertonen, of bij wie twijfel bestaat over het vertonen van onprofessioneel gedrag, kunnen door iedere betrokkene bij het onderwijs worden gemeld bij de Commissie Professionaliteit. Deze Commissie Professionaliteit spreekt een oordeel uit over de mate van (on)professioneel gedrag richting de Masterbeoordelingscommissie, en adviseert de Examencommissie Geneeskunde over eventueel te nemen maatregelen. Meer informatie over de Commissie Professionaliteit is te vinden in de Informatiebrochure Commissie Professionaliteit (zie de [studentenwebsite](#) van de Universiteit Leiden onder Procedures en reglementen).

11. Voor studenten die in hun eerste masterjaar per coassistentschap worden beoordeeld, geldt:

11a. De eindbeoordeling van een coassistentschap vindt plaats in de laatste week van het coassistentschap.

11b. Een onvoldoende beoordeling van een coassistentschap wordt direct in eJournal ingevoerd door de examinerator en wordt zowel door de examinerator als de student terstond gemeld aan de examencommissie. De betrokken student wordt opgeroepen voor een gesprek met een afvaardiging van de examencommissie. In die gevallen waarin de student vooralsnog niet verder mag met de coschappen, wordt dit tijdens het gesprek aangegeven. In die gevallen waarin er (nog) geen eindbeoordeling van het coassistentschap kan worden afgegeven heeft de student voorwaardelijk toegang tot het volgende coassistentschap. De examencommissie bepaalt aan welke eisen de student nog moet voldoen om een positieve eindbeoordeling te kunnen verkrijgen, de examinerator van het coassistentschap heeft hier een adviserende rol in. De examencommissie neemt een besluit en informeert de student over de voorziene voortgang van zijn coassistentschappen. De 'Procedure Onvoldoende beoordeling coschap' is te vinden op de studentenwebsite van de Universiteit Leiden onder Opleidingsprogramma.

11c. Indien de onvoldoende beoordeling zoals bedoeld in artikel 4.3.8 betrekking heeft op de professionele houding van de student, kan de student als handreiking doorverwezen worden naar de Commissie Professionaliteit. De procedure staat eveneens beschreven in de 'Procedure Onvoldoende beoordeling coschap' (bijlage 5). Meer informatie over de Commissie Professionaliteit is te vinden in de Informatiebrochure Commissie Professionaliteit (zie de [studentenwebsite](#) van de Universiteit Leiden onder Procedures en reglementen).

Ad Artikel 4.3 Toegangseisen voor tentamens

1. Aan een coassistentschap of periode kan alleen worden deelgenomen, dan wel het resultaat daarvan kan alleen worden beoordeeld als de student is ingedeeld in de coassistentschappen. De procedure voor het indelen van de student in de coassistentschappen is te vinden in de Instroomregeling coassistentschappen LUMC. Indien er sprake is van onderbreking van de coschappen en dit onverhoopt langer duurt dan voorzien, dient de student hiervan melding te maken bij de examencommissie.

2. Elk coschap, als bedoeld in artikel 4.1.1 van de OER van de master, mag ten hoogste tweemaal per collegejaar worden afgelegd. De examencommissie kan bij uitzondering op verzoek van de student een derde en laatste kans toestaan, indien daar gegronde redenen voor zijn. De examencommissie kan dit verzoek enkel inwilligen nadat een gesprek heeft plaatsgevonden tussen de coassistent en de examencommissie en de examencommissie advies heeft verkregen van de Commissie Professionaliteit, de coschapscoördinator en de studieadviseur. Tevens kan de examencommissie aanvullende voorwaarden opleggen.

Ad Artikel 4.5 Aanmelding en terugtrekking tentamens (Goedkeuring Oudste-coschap, Wetenschapsstage en Keuzecoschappen)

1) Een student verzoekt tijdig toestemming om te starten met het oudste-coschap, wetenschapsstage en keuzecoschap. Een verzoek na start van het oudste-coschap, wetenschapsstage en keuzecoschap kan ertoe leiden dat de studiepunten van periode 3 niet worden toegekend.

Ad 4.3 Toetreden Master Geneeskunde na afwezigheid

1. Een student wordt toegelaten tot de master Geneeskunde in Leiden op basis van art. 5.2 van de OER.
2. Een student die in het bezit is van een bachelorsdiploma zoals genoemd in art. 5.2 van de OER en toegelaten wil worden korter dan twee jaar na de diplomeringsdatum dient een verzoek (middels het onlineformulier) bij de Studentenadministratie in te dienen. Tevens dient er altijd een aanvraag ingediend te worden via Studielink.
3. Een student die in het bezit is van een bachelorsdiploma zoals genoemd in art. 5.2 van de OER en toegelaten wil worden langer dan twee jaar na de diplomeringsdatum dient middels het daarvoor bestemde webformulier een gemotiveerd verzoek bij de examencommissie in te dienen. De examencommissie kan een student uitnodigen voor een gesprek en kan nadere ingangseisen stellen aan toelating tot de Master. Tevens dient er altijd een aanvraag ingediend te worden via Studielink.

Ad artikel 5.2 Eisen toelating tot de opleiding

De student heeft niet eerder ingeschreven gestaan voor eenzelfde masteropleiding of een verwante tot een BIG registratie leidende opleiding waarvan de inschrijving definitief is beëindigd wegens ongeschiktheid voor het beroep waarvoor de opleiding opleidt (7.42a WHW). De student dient dit aan te tonen door middel van een verklaring van de examencommissie van de vorige opleiding dat de inschrijving niet is beëindigd wegens ongeschiktheid voor het beroep waarvoor de opleiding opleidt.

Appendix Health Ageing and Society (MSc)

4.1.4 The conditions under which constituent examinations can compensate for one another are as follows:

- a. For constituent examinations the rules for examinations as described in the OER (Chapter 4) or announced as described in 4.1.1 are applicable, unless this article describes another rule;
- b. Students may resit one examination that they passed, under the conditions stipulated in the Course and Examination Regulations (art. 4.1.8). Constituent examinations that have not been successfully completed must be retaken as long as the final mark is not yet sufficient;
- c. The examiner can require a minimum mark for a constituent examination;
- d. The final mark for the examination is determined by the weighted average of the constituent examinations. For this purpose, each constituent examination is graded, also when the constituent examination consists of a practical;
- e. The contribution of each constituent examination to the final mark must be published in the Prospectus or arranged according to 4.1.1;
- f. The student can participate in each constituent examination at least twice a year except for constituent examinations consisting of a practical.

4.3.4a The degree programme sets certain conditions for participation in resits. These conditions are laid down in the Prospectus. If a student has failed two previous attempts to pass an examination for a specific course, admission to a subsequent examination requires permission of the Board of Examiners (OER Article 4.1.6). The Board of Examiners may impose conditions for admission to a subsequent exam.

4.3.7 The following conditions apply for participation in the part-time and full-time exams:

- a. Students that follow the part-time programme can only participate in exams of the part-time study programme. If a student in the part-time programme wants to participate in a similar examination of the full-time study programme, permission of the Board of Examiners is required;
- b. Students that follow the full-time programme can only participate in exams of the full-time study programme. If a student in the full-time programme wants to participate in a similar examination of the part-time study programme, permission of the Board of Examiners is required.

4.7.5

The option for an individual student to take an exam online using proctoring is only offered in very exceptional cases, namely:

- a. Students abroad for a study activity who cannot take this test in the regular way. In this situation, the Examination Board expects an invigilator to be present;
- b. If there are no circumstances as stated in Article 4.7.5a, the option to take an exam online using proctoring is not offered. The student will then have to take the exam in the regular way or participate in the next exam opportunity.

Appendix Population Health Management (MSc)

Article 4.2.1 – Quality Assurance of Examinations

- The Board of Examiners adheres to the guideline that an oral presentation within a course component may contribute a maximum of 20% to the final grade.

Article 4.11 – Assessment of a Final Thesis

- Evaluators of a thesis or elective component must hold a PhD degree.
- External supervisors are not permitted to provide an assessment, as they are not appointed as examiners. Feedback provided by the external supervisor will be taken into account by the internal evaluator when determining the final grade.

BIJLAGE 1 MODEL FORMULIER PROCES VERBAAL

Melding onregelmatigheid, fraude of ordeverstoring door de examinator op grond van artikel 4.6, 4.7 en 6.3 van de Regels en Richtlijnen

UNIVERSITEIT LEIDEN

PROCES VERBAAL ONREGELMATIGHEID-FRAUDE-ORDEVERSTORING

Tentamen:	Datum en tijdstip:		
Practicum:	Datum en tijdstip:		
Locatie:			
GEGEVENS			
Naam en voorletters examinator: Vak/Practicum: Opleiding: Faculteit:	Naam en voorletters student: Studentnummer: Opleiding en jaar: Faculteit:		
ONREGELMATIGHEID - FRAUDE - ORDEVERSTORING			
Melding onregelmatigheden Omschrijving Tijdstip Opmerkingen Ingenomen voorwerpen Naar waarheid ingevuld:			
Examinator	Handtekening	Datum:	
Surveillant (indien aanwezig)	Handtekening	Datum:	
Student	Handtekening voor 'gezien'	Datum:	

BIJLAGE 2 MODEL FORMULIER MELDING PLAGIAAT

Melding plagiaat of fraude door de examiner op grond van artikel 6.5 van de Regels en Richtlijnen

Formulier melding constatering plagiaat

Het ingevulde formulier (per mail) indienen bij de secretaris van de Examencommissie (e-mailadres opnemen).

Let op: een product van een student dient gecontroleerd te worden in een plagiaatprogramma (Turnitin, Ephorus) op plagiaat voordat een beoordeling in welke vorm dan ook (vrij)gegeven wordt.

Datum			
Indiener van de melding		Email	
		Telefoon	
Student(en)		Studentnummer(s)	
Jaar van de studie		Ba / Ma	
Soort tentamenopdracht		Onderwijsonderdeel)	
Summatieve toets	☐ Aanvullende eis ☐ Telt mee in eindcijfer (voor ... %)		
Betreft:	☐ Fraude ☐ Plagiat		
Beschrijving van (vermoede) fraude/plagiat en indien van toepassing de vorm van plagiat (zie toelichting aan het eind).			
Indien plagiat: percentageplagiat volgens het gebruikte programma (indien bekend):		gemiddeld %, verdachte sectie %	
Reactie van de student(en) op de mededeling dat er vermoedelijk fraude/ plagiat geconstateerd is.			
Wijze van afhandeling			
☐ Melding wordt voorgelegd aan de Examencommissie → A en B verder invullen			

A	
Voorstel voor afhandeling door examencommissie (meerdere opties mogelijk)	
☐ Niet ernstige plagiaat ☐ Eerste keer, dat het wordt geconstateerd bij deze student(en) ☐ Student was zich niet bewust van plagiaat ☐ "Onhandigheid" van de student ☐ Cultuurverschil (bij student van buitenlandse afkomst) ☐ Uit gesprek blijkt leermoment en toekomstige verbetering door de student(en) ☐ Ernst van plagiaat ☐ Tweede keer, dat het wordt geconstateerd bij deze student(en) ☐ Houding van de student(en) ☐ Anders; nl.	
☐ Gesprek met de student over het (vermoede) plagiaat ☐ Anders; nl.	
Eventuele aanvullende informatie die van belang kan zijn voor de Examencommissie	
B	
De student is ingelicht over deze melding	Ja / Nee
Bewijsmateriaal is bijgevoegd	Ja / Nee
Indien ja: het betreft.....	

Aldus volledig en naar waarheid ingevuld

Ondertekening

Plaats

Datum

Naam indiener

BIJLAGE 3 GEDRAGSCODE PLAGIAAT UNIVERSTEIT LEIDEN

Plagiaat

Op deze pagina's zal worden uitgelegd wat de Universiteit Leiden onder plagiaat verstaat, hoe zij daarover denkt, en wat de gevolgen kunnen zijn als een student zich daaraan schuldig maakt.

In het algemeen wordt onder plagiaat verstaan dat je woorden, gedachten, analyses, redeneringen, afbeeldingen, technieken, computerprogramma's enz. die van een ander - waaronder begrepen gegenereerde teksten of programmeercodes door programmatuur zoals AI-software - afkomstig zijn bedoeld of onbedoeld presenteert als eigen werk zonder daarbij de bron te vermelden. Daarbij moet niet alleen worden gedacht aan 'knippen en plakken' van digitale bronnen zoals encyclopedieën, digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing; de meeste studenten zullen nog wel begrijpen dat dat niet mag zonder erbij te vermelden van wie het materiaal afkomstig is. Dit geldt ook voor het presenteren van door AI-software gegenereerde tekst of programmeercodes - zoals door ChatGPT - als eigen tekst in een tentamen of scriptie, zonder de juiste bronvermelding. Maar ook het parafraseren van andermans teksten, bijvoorbeeld door enkele woorden te vervangen door synoniemen en een paar zinnen te verwisselen is plagiaat. Zelfs als je een redenering of analyse van een ander in eigen woorden navertelt zonder daaraan iets nieuws toe te voegen, kan er sprake zijn van plagiaat; je doet het dan immers voorkomen alsof je de redenering zelf hebt bedacht, terwijl dat niet waar is. Dat geldt nog steeds als je stukjes van het werk van verschillende auteurs bij elkaar brengt zonder te vermelden waar deze vandaan zijn gekomen. Van plagiaat is sprake bij het in een scriptie of ander werkstuk overnemen van gegevens of tekstgedeelten van anderen zonder bronvermelding. Het gebruik van taalmodellen zoals ChatGPT biedt allerlei nieuwe mogelijkheden voor het maken van teksten. Realiseer je dat wanneer je dit doet en het presenteert als eigen werk, dit beschouwd wordt als fraude. Gebruik ChatGPT in je studie daarom alleen wanneer de docent dit goedkeurt en wanneer je dit erbij vermeldt.

Citeren

Plagiaat is in elk geval een schending van de intellectuele eigendom van een ander. Natuurlijk wordt in iedere discipline voortgebouwd op kennis en inzichten die eerder door anderen zijn verkregen en gepubliceerd. Er is ook niets op tegen als je daarnaar verwijst en er, met vermelding van de bron, uit citeert. Maar het moet duidelijk blijven waar bestaande kennis ophoudt en je begint de resultaten van eigen denken of onderzoek weer te geven. Als je (nog) niet in staat bent iets wezenlijks toe te voegen aan wat anderen al hebben gevonden en daarmee een bijdrage aan de wetenschap te leveren, dan is het misleidend, en dus fout, om te doen alsof je dat niveau al wel hebt bereikt. In een studie is het voor docent en student van groot belang om een waarheidsgetrouwe indruk te krijgen van wat de student weet, begrijpt en kan.

Teksten van internet

De regels voor plagiaat gelden voor alle gegevensbronnen, dus niet alleen voor boeken. Ook stukken die van internetpagina's worden geplukt mogen niet zonder bronvermelding worden gebruikt. Anders dan sommigen denken zijn teksten op internet geen publiek bezit; minstens zo belangrijk is dat je ook dan nooit mag doen alsof andermans werk het jouwe is.

Do's en don't's

Hieronder worden een aantal *do's and don't's* aangegeven die je kunnen helpen om te voorkomen dat je je aan plagiaat of daaraan verwante vergrijpen schuldig maakt.

1. Als je teksten, afbeeldingen, grafieken e.d. van iemand anders waaronder teksten gegenereerd via programmatuur zoals AI-software overneemt, houd je dan aan de regels die voor jouw opleiding bijvoorbeeld zijn vastgelegd in een scriptiereglement. Als regel geldt in het algemeen dat je de tekst tussen aanhalingstekens moet zetten. In bepaalde gevallen kan een duidelijk afwijkende opmaak worden gebruikt. Vermeld altijd van wie de teksten afkomstig zijn en waar je ze hebt gevonden; gebruik daarvoor een van de gangbare of voorgeschreven methoden om verwijzingen aan te geven.

2. Als je gedachten, overwegingen, ideeën e.d. van iemand anders wilt weergeven in je eigen woorden zonder letterlijke citaten te gebruiken, maak dan ook duidelijk van wie de gedachten afkomstig zijn en vermijd de indruk te geven dat het om een eigen bijdrage gaat.
3. Wees nog meer op je hoede bij het overnemen van teksten van het internet. Denk bijvoorbeeld aan teksten uit Wikipedia: de auteur is in de regel onbekend, maar het artikel kan wel geheel of deels geplagieerd zijn. Kopieer in het algemeen geen teksten van onbekende auteurs, zelfs niet als je de directe bron vermeldt. Ook teksten gegenereerd via AI-software, zoals ChatGPT, kun je niet zomaar overnemen als eigen tekst.
4. Is je gedeelten van teksten overneemt, zorg er dan voor dat je de betekenis ervan niet verandert door zinnen of delen daarvan weg te laten, zinnen te verdraaien e.d. Als je niet beschikt over de oorspronkelijke versie van een tekst maar moet afgaan op de weergave daarvan door een ander, maak dan ook dat duidelijk; als de oorspronkelijke auteur onjuist geciteerd blijkt, dan is in ieder geval duidelijk wie de fout heeft gemaakt.
5. Als anderen hebben bijgedragen aan de totstandkoming van jouw werkstuk, bijvoorbeeld door experimenten uit te voeren, illustraties te vervaardigen, e.d. dan hoor je dat ook te vermelden. Dat geldt niet voor advies en commentaar van je begeleider, en ook niet als iemand je tekst controleert op stijl-, taal en spelfouten. Soms bevatten de reglementen van de opleiding die je volgt daarover bepalingen.
6. In bepaalde gevallen kan zelfs citeren uit eigen werk als plagiaat worden beschouwd (soms aangeduid als 'autoplagiaat'). Als je een werkstuk dat je in opdracht hebt gemaakt voor een groot deel kopieert en een tweede keer inlevert voor een andere opdracht, dan lever je slechts één prestatie waar er twee werden gevraagd. Dat zal niet altijd als een bezwaar worden gezien, maar het is wel nodig dat je daarover praat met de betrokken docent.
7. Strikt genomen is het geen plagiaat als een groot deel van bijvoorbeeld een scriptie bestaat uit citaten met bronvermelding. Toch zullen weinig docenten er genoeg mee nemen als je bijdrage aan het stuk voornamelijk bestaat uit het knippen en plakken van teksten. Docenten zullen je immers houden aan de leerdoelstellingen van een onderwijseenheid. Bovendien kunnen zeer lange citaten een inbreuk vormen op het auteursrecht. Als stukken van anderen in hun geheel van essentieel belang zijn voor jouw werkstuk, verwijs er dan naar, eventueel met een korte samenvatting van de inhoud, zonder eruit te citeren.
8. Als een werkstuk of scriptie door meerdere studenten is vervaardigd, vermeld dan zo veel mogelijk welke bijdragen van wie afkomstig zijn.
9. In principe gelden dezelfde regels voor het kopiëren van delen van computerprogramma's. Als het gaat om gestandaardiseerde procedures die in veel programma's worden toegepast, dan kan niet van plagiaat worden gesproken; vaak is dan de oorspronkelijke auteur ook niet bekend. Het wordt wat anders als je het onderliggende idee, de aanpak van een heel programma overneemt, ook al is de precieze uitwerking niet identiek. Als je het vergelijkt met gewone taal, dan is het gebruik van woorden en algemeen gehanteerde zinnen geen plagiaat, maar het kopiëren van hele alinea's of de onderliggende ideeën en gedachten wel.

Bestrijding van plagiaat

Plagiaat is een vorm van fraude, en is dus strafbaar. Sinds enige tijd wordt in de Universiteit plagiaat actief bestreden. Scripties en werkstukken worden vaak met behulp van computerprogramma's geanalyseerd. Als plagiaat wordt bewezen, dan zal in de regel de betrokken examencommissie sancties opleggen. De zwaarte daarvan zal afhankelijk zijn van de ernst van het vergrijp, maar onder meer ook van de vraag of de student al eerder op fraude is betrapt. De zwaarste sanctie is uitsluiting van het afleggen van alle tentamens en examens voor de duur van één jaar. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat je scriptie pas een jaar later wordt beoordeeld; gedurende dat jaar kun je dus niet afstuderen. De sanctie kan ook slechts betrekking hebben op één of een paar tentamens, of voor een kortere periode gelden.

De Universiteit Leiden beschouwt plagiaat als een ernstig vergrijp waarop strenge straffen kunnen volgen.

BIJLAGE 4 Procedure Onvoldoende beoordeling en/of professionaliteit coschap Farmacie

Deze procedure is bedoeld voor alle betrokken partijen wanneer er sprake is van een onvoldoende beoordeling en/of onvoldoende professionaliteit bij een coschap binnen de opleiding master Farmacie. Betrokken zijn o.a. de student, de beoordelaar, de coschapscoördinator (examinator), de Examencommissie Farmacie (ECF), Afdeling Coschappen, de Commissie Professionaliteit en studieadviseur. In de procedure wordt eerst een onvoldoende tussentijdse beoordeling “tussenevaluatie” behandeld, daarna een onvoldoende eindbeoordeling.

De beoordelaar dient de onvoldoende tussentijdse beoordeling “tussenevaluatie” direct in eJournal in te voeren. Deze beoordeling is formatief. De coschapscoördinator monitort de volledigheid van de portfolio's: zijn alle punten ingevuld; hoe staat de student ervoor.

Bij een onvoldoende tussentijdse beoordeling wordt vanuit eJournal automatisch een e-mailbericht naar de coschapscoördinator (examinator) gestuurd. De onvoldoende beoordeling wordt gestuurd naar de coschapscoördinator. Een onvoldoende voor professioneel gedrag bij een onvoldoende tussentijdse beoordeling betekent niet automatisch het beëindigen van het coschap.

Wanneer een student een onvoldoende behaalt, zal de coschapscoördinator contact opnemen met de zowel de student als de studieadviseur en onderzoeken wat er aan de hand is en hoe de student geholpen kan worden het coschap voldoende af te sluiten. Dit is tevens een moment om te bespreken of een aanmelding bij de [Commissie Professionaliteit](#) (CP) verstandig zou zijn.

NB. Een student kan te allen tijde aangemeld worden bij de CP door verschillende partijen, bijv. de beoordelaar, de coschapscoördinator, medewerker DOO, docent opleiding, medestudent of ECF. Er hoeft niet op de (eind)beoordeling worden gewacht.

De beoordelaar dient de onvoldoende eindbeoordeling direct in eJournal in te voeren. Deze beoordeling is summatief. Een onvoldoende voor professioneel gedrag bij de eindbeoordeling betekent automatisch een onvoldoende voor het coschap. Bij een onvoldoende wordt vanuit eJournal automatisch een melding per e-mail naar de Examencommissie Farmacie (ECF), voorzitter ECF, coschapscoördinator (examinator), Afdeling Coschappen en studieadviseur gestuurd. De onvoldoende beoordeling wordt door Afdeling Coschappen vanuit KLA-PP gestuurd naar de ECF, de voorzitter ECF en de coschapscoördinator.

Vervolgens stelt de coschapscoördinator in overleg met de beoordelaar een voorstel* op voor het reparatietraject (herkansing).

Dit voorstel wordt door de coschapscoördinator besproken met de student. Het definitieve voorstel wordt, met eventuele aanvullende informatie, per e-mail naar de ECF gestuurd: Examencommissie-far@lumc.nl. Indien de student vooralsnog niet verder mag met de coschappen**, dan wordt dat in de e-mail aangegeven. Deze eventualiteit wordt ook door de coschapscoördinator doorgegeven aan de studieadviseur en Afdeling Coschappen.

Wanneer de ECF de melding en het voorstel heeft ontvangen, wordt dit besproken in de eerstvolgende vergadering. In de vergadering besluit de ECF welk traject gevolgd dient te worden en stelt voorwaarden aan het herkansen van (een deel van) het onvoldoende beoordeelde coschap. De student ontvangt een besluit met daarin de voorwaarden van de ECF. Het besluit wordt naar betrokken partijen gestuurd: student, coschapscoördinator, Afdeling Coschappen, studieadviseur en

beoordelaar.

Indien gewenst kan de student n.a.v. de onvoldoende of het besluit een gesprek aanvragen bij de ECF. Indien er een gesprek plaatsvindt, wordt het gespreksverslag alleen verstuurd naar de student. Het verslag is van vertrouwelijke aard en is bedoeld voor de student en het archief van de ECF.

****Onderbreking van de coschappen:**

Student dient wegens onprofessioneel gedrag per direct te stoppen met het volgen van de coschappen. Student wordt door de beoordelaar, de coschapcoördinator of de ECF verwezen naar de Commissie Professionaliteit (CP). De studieadviseur wordt van de melding op de hoogte gesteld. CP informeert beoordelaar, ECF en coschapcoördinator over de voortgang/afsluiting (advies) van de melding bij de CP.

N.a.v. van het advies CP neemt de ECF een besluit over traject (begeleidingstraject, opheffen schorsing, herkansen van deel of gehele onvoldoende beoordeelde coschap). De student wordt op de hoogte gesteld van het genomen besluit/traject.

Het ECF-besluit gericht aan de student wordt cc naar de coschapscoördinator, studieadviseur, Afdeling Coschappen en beoordelaar verzonden.

Doorgaan met volgend coschap: de ECF besluit dat de student door mag met het volgend coschap.

O.b.v. het voorstel wordt bepaald welke aanvullende eisen gesteld worden aan het onvoldoende beoordeelde coschap. Het opstellen van een Individueel Ontwikkel Plan (IOP) samen met de studieadviseur is altijd een aanvullende eis. Student kan, indien dit niet reeds is gebeurd, worden verwezen naar de CP.

De studieadviseur wordt van de melding op de hoogte gesteld. CP informeert beoordelaar, ECF en coschapcoördinator over de voortgang/afsluiting (advies) van de melding bij de CP.

N.a.v. van het advies CP neemt de ECF een besluit over traject (begeleidingstraject, opheffen schorsing, herkansen van deel of gehele onvoldoende beoordeelde coschap).

De student wordt op de hoogte gesteld van het genomen besluit/traject.

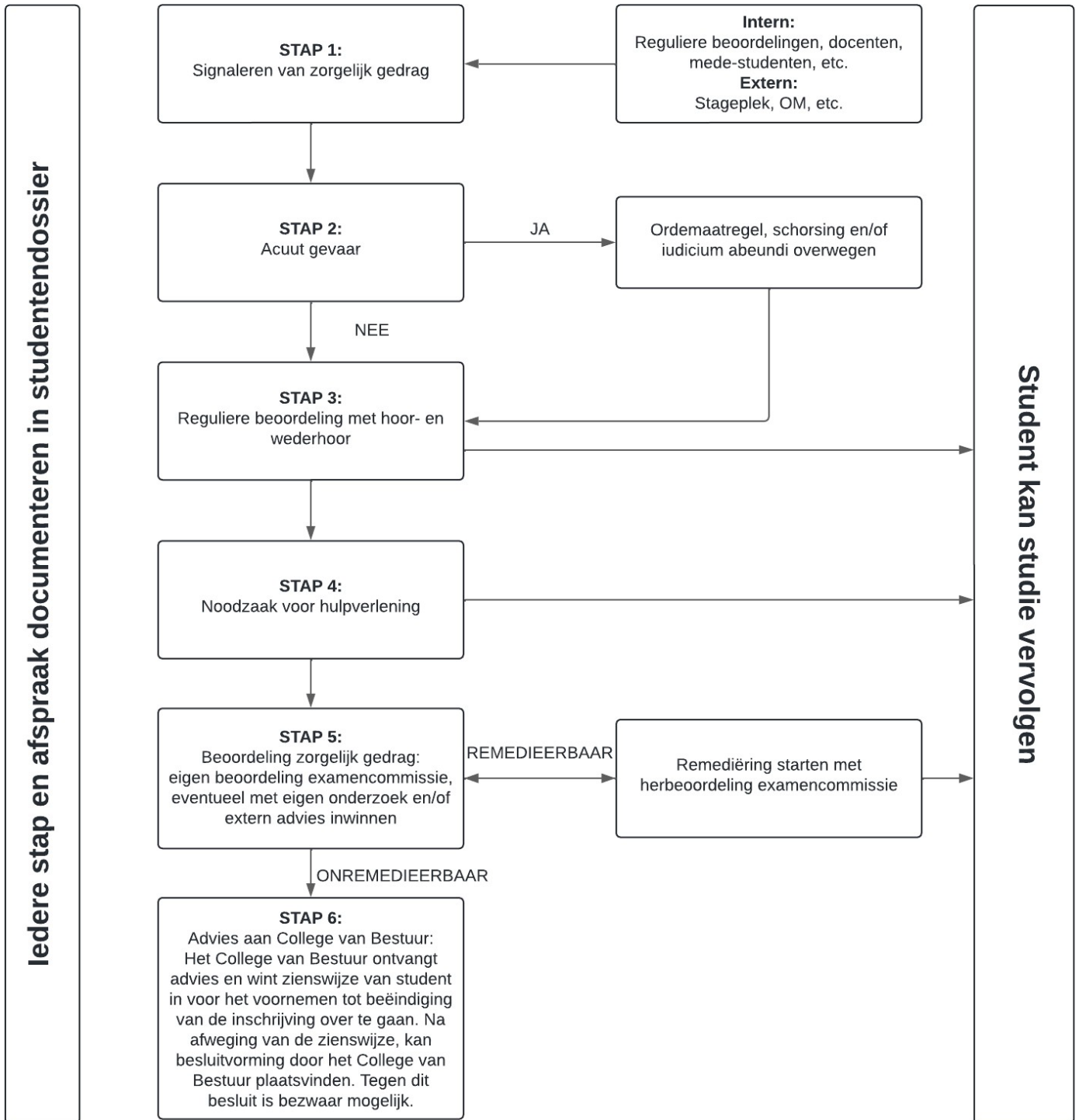
Het ECF-besluit gericht aan de student wordt cc naar de coschapscoördinator, de studieadviseur, Afdeling Coschappen en beoordelaar verzonden.

*Dit voorstel bestaat uit een bondig advies van de coschapscoördinator, opgesteld in overleg met de apotheker-coschapbegeleider (beoordelaar) en eventueel de studieadviseur, waarin vermeld staat wat de leerdoelen voor een herkansing moeten zijn en uit hoeveel praktijkdagen en dus het aantal weken het traject dient te bestaan. Het aantal praktijkdagen in de herkansing kan niet meer zijn dan het aantal praktijkdagen in het oorspronkelijke coschap.

N.B. Alleen indien zowel apotheker-coschapbegeleider (beoordelaar) als de student hiermee akkoord gaan, kan de examencommissie besluiten dat de herkansing in de coschapapothek wordt gelopen waar de student al eerder een coschap deed.

Afdeling Coschappen zoekt, in overleg met de studieadviseur en de coschapcoördinator, een geschikte praktijkplek voor de herkansing.

BIJLAGE 5 Stappenplan - Bij twijfel aan perspectief

Bijlage 6 TOETSINGSREGELING VOORTGANGSTENTAMENS GENEESKUNDE LUMC 2025-2026

Voortgangstoetsing

De voortgang in de kennisontwikkeling van de student wordt gedurende de opleiding getoetst door de Voortgangstoets (VGT). De VGT is een adaptieve, digitale toets die is afgestemd op het niveau van de individuele student. Het doel is om te groeien naar het kennisniveau van de basisarts (meetmoment 24, MM24), het eindniveau. Elke VGT bestaat uit 135 meerkeuzevragen.

De VGT wordt viermaal per jaar afgelegd, in respectievelijk de maanden september, december, februari en mei, door alle bachelor en master studenten geneeskunde. De voortgangstoets is een gezamenlijke toetsing van alle geneeskunde-opleidingen in Nederland.

1. Studiepunten

Het jaarlijks aantal te behalen studiepunten voor een Voortgangstentamen staat vermeld in de Onderwijs- en Examenregeling Geneeskunde voor de opleiding Geneeskunde.

Voor de bacheloropleiding is dit per studiejaar 2 EC. Dus voor de 3 Voortgangstentamens in totaal 6 EC van de 180 van de bacheloropleiding.

In de masteropleiding hangt het aantal studiepunten voor de VGT af van welk curriculum de masterstudent volgt:

Studenten die zijn gestart in curriculum2012 en die tot en met 31 augustus 2024 hun studieprogramma zijn gestart met het Introductieschap ontvangen per studiejaar 2 EC voor een voldoende afgesloten Voortgangstentamen. Dus 6 EC in de master in totaal.

Studenten die zijn gestart in het nieuwe curriculum2024 en tussen 1 september 2024 en 31 augustus 2025 hun studieprogramma zijn gestart met het Introductieschap ontvangen per studiejaar 1 EC voor een voldoende afgesloten Voortgangstentamen. Dus 3 EC in de master in totaal.

Voor studenten die vanaf 1 september 2025 hun studieprogramma starten met het Introductieschap in het programmatische curriculum2024 geldt de VGT als een high-stake onderdeel van het toetsprogramma. Dit betekent, dat elke periode van de master het vereiste niveau van de Voortgangstoets behaald moet worden volgens de regels vermeld onder 9. Uitslagbepaling van deze bijlage.

2. Deelname

- Deelname aan alle regulier aangeboden VGT-gelegenheden is verplicht.
- Studenten maken minimaal 12x een VGT in de bachelorfase en minimaal 12x een VGT in de masterfase.
- Het Voortgangstentamen van het eerste bachelorjaar bestaat uit drie voortgangstoetsen; de eerste VGT van dat jaar is een proeftoets die niet meetelt voor het Voortgangstentamen jaar 1.
- Het Voortgangstentamen van alle volgende jaren, jaar 2 en 3 in de bachelor en jaar 1 tot en met jaar 3 in de master, bestaat uit vier voortgangstoetsen.
- Studenten die een studiejaar voor een tweede maal helemaal opnieuw doorlopen, zijn verplicht nogmaals deel te nemen aan de voortgangstoetsen van dat betreffende studiejaar. Dit betekent dat het aantal voortgangstoetsen waaraan de student verplicht is deel te nemen toeneemt.
- In de periode tussen het behalen van het bachelorsdiploma en de start van de coschappen kan een student die staat ingeschreven voor de opleiding master Geneeskunde deelnemen aan de VGT. De student dient dit aan te geven via een mail aan voortgangstoets@lumc.nl. Bij de daadwerkelijke start van de master Geneeskunde wordt het meetmoment gereset.

3. Indeling

- Het moment in de opleiding (d.w.z. hoe ver een student in de opleiding is gevorderd) bepaalt in welk meetmoment de student deelneemt aan de Voortgangstoets.
- De indeling en inschrijving tijdens de bacheloropleiding vindt automatisch plaats op basis van de jaargroep indeling. Studenten die aan de bacheloropleiding beginnen worden in september ingedeeld in meetmoment 01 (MM01). Bij elke volgende VGT wordt – bij ononderbroken studievoorgang - het meetmoment met 1 opgehoogd. Studenten worden in jaar 1 dus ingedeeld in achtereenvolgens MM01, MM02, MM03 en MM04. Studenten die in september aan het tweede jaar van de bacheloropleiding beginnen worden ingedeeld in meetmoment MM05 en worden vervolgens in dat jaar ingedeeld in MM06, MM07 en MM08. In het derde jaar worden studenten ingedeeld in achtereenvolgens MM09, MM10, MM11 en MM12.
- Masterstudenten worden bij inschrijving voor de masterstudie ingeschreven voor de VGT voor MM13. (eerste masterjaar MM13, MM14, MM15, MM16), voor het tweede masterjaar voor de meetmomenten (MM17, MM18, MM19, MM20) en voor het derde masterjaar voor de meetmomenten (MM21, MM22, MM23, en MM24).
- De student dient zelf te controleren of hij/zij voor de voortgangstoetsing is ingeschreven en correct is ingedeeld. Daartoe wordt tijdig voor elke VGT de indeling van de studenten bekend gemaakt op Brightspace. Bij een (vermeende) onjuiste indeling dient de student dit schriftelijk te melden op voortgangstoets@lumc.nl onder vermelding van studentnummer.
- Indien een student reeds is ingedeeld en ingeschreven voor een VGT maar om bepaalde redenen niet kan deelnemen, dient hij de verhindering en de reden uiterlijk een maand van tevoren te melden op voortgangstoets@lumc.nl of een ontheffing aan te vragen. Alleen afwezigheid i.v.m. ziekte kan tot uiterlijk op de dag van de VGT schriftelijk, voor 9.00 gemeld worden bij het Onderwijsservicepunt (OSP@lumc.nl) onder vermelding van studentnummer en meetmoment. Zie ook de [huisregels VGT](#) in de module op Brightspace.

4. Ontheffing

De examiner kan ontheffing van deelname aan een VGT verlenen op grond van zwaarwegende redenen (zie Brightspace) of op grond van verblijf in het buitenland voor de studie. Er kan per opleiding max. 2x een ontheffing worden verleend.

Het verzoek tot ontheffing van een VGT dient 30 werkdagen voor de datum van de VGT schriftelijk te zijn aangevraagd bij de examiner van de Voortgangstoets ([formulier Ontheffing](#) zie Brightspace).

5. Vrijstelling

De examiner kan vrijstelling voor een VGT verlenen indien de student sneller dan in drie jaar de opleiding afrondt. Dit komt voor in de master als een student ook vrijstelling heeft voor bv. een wetenschapsstage. Er kan voor maximaal 3 VGTs vrijstelling worden verleend. De student slaat dan meetmomenten over en zal eerder aan MM24 deelnemen om aan het eindniveau te voldoen. Elke student is verplicht deel te nemen aan de Voortgangstoets van MM24.

Het verzoek tot vrijstelling van een VGT dient 30 werkdagen voor de datum van de VGT schriftelijk te zijn aangevraagd bij de examiner van de Voortgangstoets ([formulier Vrijstelling](#) zie Brightspace).

6. Geldigheidsduur van het Voortgangstentamen

De geldigheidsduur van het Voortgangstentamen is maximaal twee jaar, gemeten vanaf de datum dat het jaarresultaat is toegekend (geregistreerd in uSis).

7. *Persoonlijke feedback*

Alle studenten krijgen persoonlijke feedback op hun individuele kennisprogressie. Studenten kunnen daarvoor inloggen op www.ivtg.nl naar de Progress test Feedback module (ProF) met hun studentnummer. De persoonlijke feedback wordt na elke toets door de student zelf geëvalueerd via het [reflectieformulier VGT](#). Indien het resultaat op de VGT onvoldoende is, is de student verplicht om een VGT-reflectieformulier in te vullen. De student is zelf verantwoordelijk voor zijn kennisprogressie. Indien meerdere malen achtereen een onvoldoende wordt gescoord, wordt de student opgeroepen voor een gesprek met de studieadviseur. Om gericht coaching en voorbereiding voor de volgende VGT te kunnen ontvangen, dient het reflectieformulier VGT te zijn ingevuld.

8. *Normering en vaststelling van de kwalificaties*

Van de 135 vragen in de toets zijn er 15 vragen die als pretestitem worden gekalibreerd en niet meetellen in de score. De score op de toets wordt bepaald over de overige 120 vragen.

Als een student heeft deelgenomen aan een VGT en alle 135 vragen binnen de gesteld toetstijd heeft beantwoord dan ontvangt de student een kwalificatie O (onvoldoende), V (voldoende) of G (goed) afhankelijk van de behaalde score en de norm bij het meetmoment waaraan de student deelneemt. Er wordt gebruik gemaakt van een vaste normering. De normering is gebaseerd op normen uit het verleden. Deze normen zijn dusdanig stabiel, dat een vaste normering gebruikt kan worden. Deze normering wordt nauwlettend gevolgd door de WIV (Werkgroep Interfacultaire Voortgangstoetsing) en er wordt gekeken of de resultaten niet te veel afwijken.

Indien een student niet heeft deelgenomen aan een VGT en geen ontheffing (ONH) of vrijstelling (VR) heeft, wordt deze VGT geregistreerd als "ND" (Niet Deelgenomen) en krijgt de kwalificatie O (onvoldoende).

Indien ontheffing is verleend of vrijstelling is toegekend van één of meerdere VGTs, dan wordt er geen resultaat geregistreerd, maar wel een meetmoment. In dat geval wordt het betreffende Voortgangstentamen berekend op basis van drie (of twee) voortgangstoetsen.

9. *Normen*

Per toets wordt een score behaald. De score is altijd gekoppeld aan het meetmoment waaraan is deelgenomen. Per meetmoment zijn normen vastgesteld voor de grens van onvoldoende/ voldoende en de grens voldoende/goed. Zo leidt elke score op een meetmoment tot een kwalificatie (O, V of G). De uitslag wordt uitgedrukt in een O (onvoldoende), een V (voldoende) of een G (goed) gerelateerd aan het meetmoment.

Absolute normen interuniversitaire voortgangstoets 2025-2026

Meetmoment	Onvoldoende-Voldoende Norm	Voldoende-Goed Norm
1	-10,38	11,72
2	-4,01	16,50
3	1,61	20,79
4	6,56	24,64
5	10,93	28,09
6	14,78	31,18

7	18,18	33,95
8	21,17	36,44
9	23,82	38,67
10	26,15	40,67
11	28,20	42,46
12	30,02	44,06
13	31,62	45,50
14	33,03	46,79
15	34,27	47,95
16	35,37	48,99
17	36,34	49,92
18	37,19	50,75
19	37,94	51,50
20	38,61	52,17
21	39,19	52,77
22	39,71	53,31
23	40,17	53,80
24	40,57	54,23

Indien een student op meetmoment-x een O haalt krijgt hij/zij de uitslag O-MMx. Daarnaast wordt aangegeven op welk niveau de behaalde score een voldoende of een goed zou zijn geweest. Voorbeeld: een student heeft deelgenomen aan MM18. Met de behaalde score van 32.66 is dat volgens de norm een onvoldoende (O). Deze score betekent een wel V op MM16. De student heeft dus achterstand in kennisniveau van 2 meetmomenten.

Indien een student op meetmoment-x een V haalt krijgt hij/zij de uitslag V-MMx. Daarnaast wordt aangegeven op welk niveau de behaalde score een goed zou zijn geweest. Voorbeeld: een student heeft deelgenomen aan MM17 en heeft met de behaalde score van 44.91 een goed (G) behaald. Volgens de norm is de score een voldoende (V) op MM23.

10. Uitslagbepaling

Om te slagen voor het Voortgangstentamen, de combinatie van de laatste 4 toetsen, dient de student kennisprogressie tot minimaal een bepaald niveau te tonen: per jaar dient minimaal een V-score op het eindniveau van dat jaar gehaald te zijn. Indien dit voor het einde van het studiejaar reeds gehaald is, dient er sprake te zijn van vormbehoud; dit betekent dat er op de volgende toets(en) van dat jaar minimaal een score van eindniveau minus 2 gehaald dient te worden.

Voorbeeld 1: een tweedejaars bachelor heeft op de 4 achtereenvolgende toetsen (MM5-8) behaald: op MM5 een V-MM5, op MM6 een V-MM8 (= eindniveau), op MM7 een V-MM7 en op MM8 een O-MM8 en tegelijk V-MM6. Met deze serie is de student geslaagd voor jaar 2. Het eindniveau is behaald

op MM6 en de student heeft vormbehoud getoond door op de laatste toets (MM8) op eindniveau-2 te scoren.

Voorbeeld 2: een tweedejaars master heeft op de 4 achtereenvolgende toetsen (MM17-20) behaald: op MM17 een V-MM17, op MM18 een V-MM20 (= eindniveau), op MM19 een V-MM19 en op MM20 een O-MM20 en tegelijk V-MM17. Met deze serie is deze student gezakt voor jaar 2, want er is geen vormbehoud getoond: de laatste toets was eindniveau-3, waar eindniveau-2 vereist is.

Dus: de uitslag van het Voortgangstentamen wordt gebaseerd op de scores van alle voortgangstoetsen van het betreffende jaar (of de 4 laatste toetsen). De scores worden uitgedrukt in meetmoment niveau. Dat wil zeggen met de behaalde score haalt de student de O/V of V/G grens van een bepaald meetmoment.

Toekenning jaarresultaat VGT

Voortgangstentamen Bachelor jaar 1	resultaat
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Bij de laatste 3 summatieve toetsen minimaal 2 maal een G, waarvan minimaal 1 G op niveau MM4; • én geen O op de andere VGTs. • Indien G op niveau MM4 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal G op niveau MM2 te zijn. 	G
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Bij de laatste 3 summatieve toetsen minimaal 1x een V op niveau MM4. • Indien V op niveau MM4 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal V op niveau MM2 te zijn. 	V
<p>Scores die niet voldoen aan bovenstaande omschrijvingen worden beoordeeld met een onvoldoende;</p>	O
<p>Bij onvoldoende beoordeling op Voortgangstentamen bachelor jaar 1 d.w.z. de serie van VGT op MM2, MM3 en MM4 leidt niet tot een voldoende beoordeling op Voortgangstentamen bachelor jaar 1 dan volgen er 2 opties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Via de eerstvolgende VGT (MM5) kan een herkansing Voortgangstentamen bachelor jaar 1 worden gedaan. Deze moet dan op niveau MM5, het eerste meetmoment van jaar 2, behaald worden om de ECs van jaar 1 toegekend te krijgen. Deze toets (MM5) is tevens de eerste toets van jaar 2. 2. Indien de student geheel jaar 1 opnieuw doet, wordt begonnen met MM1. 	Herkansing

Voortgangstentamen Bachelor jaar 2	resultaat
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Minimaal 2 maal een G, waarvan minimaal 1 G op niveau MM8; • én geen O op de andere VGTs. • Er mag geen score lager dan een V op MM6 behaald zijn • Indien G op niveau MM8 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal G op niveau MM6 te zijn. 	G
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Minimaal een V op niveau MM8. • Indien V op niveau MM8 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal V op niveau MM6 te zijn. 	V
Scores die niet voldoen aan bovenstaande omschrijvingen worden beoordeeld met een onvoldoende;	O
Bij onvoldoende beoordeling op het Voortgangstentamen bachelor jaar 2 biedt de eerstvolgende VGT (MM9) de mogelijkheid tot herkansing om uit de laatste 4 gemaakte VGTs te voldoen aan de omschrijving om een V te krijgen, een G is dan niet meer mogelijk. Ook hier geldt, dat dan op MM9 een voldoende behaald moet worden.	Herkansing

Voortgangstentamen Bachelor jaar 3	resultaat
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Minimaal 2 maal G, waarvan minimaal 1 G op niveau MM12; • én geen O op de andere VGTs. • Er mag geen score lager dan een V op MM10 behaald zijn • Indien G op niveau MM12 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal G op niveau MM10 te zijn. 	G
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Minimaal een V op niveau MM12. • Indien V op niveau MM12 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal V op niveau MM10 te zijn. 	V
Scores die niet voldoen aan bovenstaande omschrijvingen worden beoordeeld met een onvoldoende;	O
Bij onvoldoende beoordeling op Voortgangstentamen bachelor jaar 3 biedt de eerstvolgende VGT (opnieuw MM12) de mogelijkheid tot herkansing om uit de laatste 4 gemaakte VGTs te voldoen aan de omschrijving om een V te krijgen, een G is dan niet meer mogelijk.	Herkansing

Voortgangstentamen Master jaar 1	resultaat
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Minimaal 2 maal G op niveau MM16; • én geen O op de andere VGTs. • Er mag geen score lager dan een V op MM14 behaald zijn • Indien G op niveau MM16 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal G op niveau MM14 te zijn. 	G
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Minimaal een V op niveau MM16. • Indien V op niveau MM16 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal V op niveau MM14 te zijn. 	V
Scores die niet voldoen aan bovenstaande omschrijving worden beoordeeld met een onvoldoende;	O
Bij onvoldoende beoordeling op Voortgangstentamen master jaar 1 biedt de eerstvolgende VGT (MM17) de mogelijkheid tot herkansing om uit de laatste 4 gemaakte VGTs te voldoen aan de omschrijving om een V te krijgen, G is dan niet meer mogelijk. Ook hier geldt, dat dan op MM17 een voldoende behaald moet worden.	Herkansing

Voortgangstentamen Master jaar 2	resultaat
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Minimaal 2 maal G op niveau MM20; • én geen O op de andere VGTs. • Er mag geen score lager dan een V op MM18 behaald zijn • Indien G op niveau MM20 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal G op niveau MM18 te zijn. 	G
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Minimaal een V op niveau MM20. • Indien V op niveau MM20 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal V op niveau MM18 te zijn. 	V
Scores die niet voldoen aan bovenstaande omschrijving worden beoordeeld met een onvoldoende;	O
Bij onvoldoende beoordeling op het Voortgangstentamen master jaar 2 biedt de eerstvolgende VGT (MM21) de mogelijkheid tot herkansing om uit de laatste 4 gemaakte VGTs te voldoen aan de omschrijving om een V te krijgen, G is dan niet meer mogelijk. Ook hier geldt, dat dan op MM21 een voldoende behaald moet worden.	Herkansing

Voortgangstentamen Master jaar 3	resultaat
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Minimaal 2 maal G op niveau MM24; • én geen O op de andere VGTs. • Er mag geen score lager dan een V op MM22 behaald zijn • Indien G op niveau MM24 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal G op niveau MM22 te zijn. 	G
<ul style="list-style-type: none"> • 4 keer aanwezig; • Minimaal een V op niveau MM24. • Indien V op niveau MM24 al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal V op niveau MM22 te zijn. 	V
Scores die niet voldoen aan bovenstaande omschrijving worden beoordeeld met een onvoldoende;	O
<p>Bij een onvoldoende beoordeling op Voortgangstentamen masterjaar 3 biedt de eerstvolgende VGT (opnieuw MM24) de mogelijkheid tot herkansing om: Ofwel uit de laatste 4 gemaakte VGTs te voldoen aan de omschrijving om een V te krijgen, G is dan niet meer mogelijk.</p> <p>Ofwel uit de laatste 2 gemaakte VGTs éénmaal score op niveau MM22 en éénmaal een score op niveau MM24 om te voldoen aan het Voortgangstentamen master jaar 3. Het eindresultaat kan dan niet hoger zijn dan een V.</p>	Herkansing

Bij geoorloofd minder dan 4 VGTs in Master jaar 3 (onthefing(en) of vrijstelling) geldt een minimale verplichting van 2 VGTs.

Leidraad bepaling Voortgangstentamen in situaties waarin bovenstaande regels niet toegepast kunnen worden	resultaat
<ul style="list-style-type: none"> • 2 of 3 keer aanwezig; • Minimaal tweemaal een G op eindniveau van het jaar. • Er mag geen score lager dan een V op eindniveau-2 behaald zijn • Indien G op eindniveau al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal G op eindniveau-2 te zijn. 	G
<ul style="list-style-type: none"> • 2 of 3 keer aanwezig; • Minimaal eenmaal een score V op eindniveau van het jaar. • Indien V op eindniveau al eerder in het jaar is behaald dan dient de laatste VGT minimaal V op eindniveau-2 te zijn. • 	V
Scores die niet voldoen aan bovenstaande omschrijving worden beoordeeld met een onvoldoende;	O

Bij een onvoldoende beoordeling op VGT master jaar 3 biedt de eerstvolgende VGT (opnieuw eindniveau) de mogelijkheid tot herkansing om uit de laatste 4 gemaakte VGTs één maal score op niveau eindniveau-2 en éénmaal een V op eindniveau om te voldoen aan het Voortgangstentamen. Het eindresultaat kan dan niet hoger zijn dan een V.	Herkansing
---	------------

11. *Herkansing*

In principe geldt elke volgende VGT als herkansing. Er zijn geen aparte herkansingen. In jaar 1 en 2 van bachelor en master wordt in geval van een onvoldoende dus een volgende regulier toetsmoment van het volgende jaar gebruikt als herkansing. Deze toets dient tevens als eerste toets in de volgende reeks waarmee het volgende Voortgangstentamen moet worden behaald. De student loopt dan geen achterstand op in inschaling in meetmomenten door het niet tijdig behalen van een voortgangstentamen. Voor het behalen van een voldoende voor het voorgaande voortgangstentamen moet een voldoende gescoord worden op het feitelijke meetmoment. Voorbeeld: student heeft voortgangstentamen jaar 1 onvoldoende afgesloten. Voor het voldoende afsluiten van jaar 1 is nu een voldoende op MM5 vereist omdat dat het moment is dat past bij het onderwijs dat hij genoten heeft.

Indien het Voortgangstentamen jaar 3 of jaar 6 niet op het einde van het niveau van de opleiding behaald is nadat alle andere reguliere onderwijsonderdelen wel zijn behaald, dan dient de student in ieder geval nog 1x een reguliere VGT te maken. Indien ook deze gelegenheid niet leidt tot een voldoende resultaat, wordt in overleg met de Examencommissie besproken op welke wijze een volgende herkansing plaats vindt.

Indien een student het eindniveau van een jaar eerder heeft behaald en vervolgens in niveau terugzakt tot onder eindniveau -2 van dat jaar, dan dient een student een volgende VGT minimaal op eindniveau -2 van dat jaar te scoren.

Voorbeeld: een student heeft in jaar 3 van de master op MM23 een resultaat behaald dat een V op MM24 is en vervolgens op de laatste VGT (MM24) een V op niveau van MM20, dan zal er nogmaals een VGT gemaakt moeten worden. De student doet dan weer mee in MM24 en moet dan minimaal een V scoren op niveau MM22 om de ECs voor jaar 6 vrij te krijgen.

12. *Verkorte duur master i.v.m. verkregen vrijstelling(en) en VGT*

Indien een masterstudent vrijstelling heeft gekregen voor één of meerdere onderdelen van de master, dan zal de opleiding korter duren en is het niet mogelijk te voldoen aan de eis om 12 VGTs in de master te maken. De student dient in dat geval ook vrijstelling aan te vragen voor maximaal 2 VGTs bij de Examencommissie. Het eindniveau van de VGT (het Voortgangstentamen jaar 6) dient behaald te zijn volgens de tabel hierboven. Het aantal VGTs waarvoor vrijstelling kan worden aangevraagd, is afhankelijk van de duur van de eerder verkregen vrijstelling voor het betreffende masteronderdeel én van het moment van afstuderen.

Het kan voorkomen (bij bepaalde startmomenten in het jaar), dat een masterstudent binnen 3 jaar klaar is met alle onderdelen van de master en dan nog moet wachten op de laatste VGT. In dat geval kan de student een vrijstelling aanvragen voor de laatste VGT bij de Examencommissie, mits het eindniveau behaald is (zie tabel hierboven).